

DEVA, Bd. Decebal,
Bl. E parter
Telefon 234480

Fax 234483

**ACORDĂ DOBÂNZI
ATRACTIVE LA
DEPOZITELE ÎN LEI
PERSOANELOR FIZICE!**

*** la 30 de zile -
70% /an**

prin capitalizare - 98%/an

*** la 90 de zile -
75% /an**

prin capitalizare - 99%/an

Urmând cursul dolarului

Benzina e mai scumpă

Societatea națională de petrol Petrom a majorat, săptămâna trecută, cu 300 de lei prețurile de referință ale carburanților auto, acestea crescând în București, de luni, cu 100 - 200 lei, la 8100 lei litrul de benzină Premium și la 5200 lei litrul de motorină.

Noile prețuri de referință sunt 8400 lei litrul de benzină super plus, față de 8100 lei; 8300 lei litrul de benzină super plus fără plumb, față de 8000 lei; benzină Premium 8100 lei, față de 7800 lei litrul; Premium fără plumb 7900 lei litrul, față de 7600 lei; 5100 lei litrul de motorină, față de 4800 lei litrul. Față de prețurile de referință stabilite de Petrom, filialele locale PECO pot practica prețuri mai mari sau mai mici cu 5%, în funcție de evoluția pieței. Măsura a fost luată din cauza devalorizării monedei naționale. Stațiile de distribuție ale SNP reprezintă circa 40% din piața de desfacere a carburanților auto din România.

Vremea va fi caldă, dar va deveni în general instabilă la munte și în regiunile vestice și nord-vestice, unde cerul va prezenta innorări accentuate și vor cădea averse de ploaie însoțite de descărcări electrice și intensificări trecătoare ale vântului. În restul teritoriului vremea va fi frumoasă cu cerul mai mult senin. Temperaturile maxime se vor situa între 24 și 30 de grade, iar cele minime între 12 și 18 grade.

Miliarde de lei puse la ciorap prin evaziune fiscală

Recent, în cadrul unei ședințe a Comisiei Administrative a Prefecturii, dl Gheorghe Blaj, directorul general al Direcției Generale a Finanțelor Publice și Controlului Financiar de Stat Hunedoara, a prezentat o informare privind activitatea respectivei instituții pentru combaterea evaziunii fiscale și realizarea programului de măsuri specifice anului 1999 pentru încasarea veniturilor la bugetul de stat și bugetele locale.

S-a arătat că scopul principal al unui sistem fiscal este de a constitui o sursă stabilă și solidă de venituri pentru finanțarea bugetului, iar în atingerea acestui obiectiv, un criteriu important este reducerea evaziunii fiscale. Prin combaterea evaziunii fiscale se influențează pozitiv deprinderea agenților economici de a-și plăti impozitele, obligațiile față de bugete, creându-se o sursă de venituri care este cheia promovării investițiilor și creșterii economice.

Unul din mijloacele de combatere a evaziunii fiscale este controlul fiscal. Această activitate desfășurată în 1998 și prima parte a lui 1999 a evidențiat menținerea unui insuficient nivel de cunoaștere

de către contribuabili a legislației fiscale. Cu deosebire este vorba de persoanele fizice și asociațiile familiale. Asta pe de o parte. Pe de altă parte există încercarea de a se sustrage de la calcularea și plata obligațiilor fiscale către stat și încălcarea legislației fiscale de către societățile comerciale. Aspectele constatate au atât un caracter general cât și aspecte caracteristice fiecărui fel de impozite și taxe, ori fiecărei categorii de contribuabili.

Din informare a reieșit și faptul că în anul trecut organele cu atribuții de control financiar și fiscal au efectuat pe raza județului 8875 de acțiuni. Aproape jumătate dintre ele, mai exact 4272, au fost identificate drept cazuri de evaziune fiscală. În 2056 cazuri au fost implicate persoane fizice și asociații familiale, iar 2216 s-au regăsit în domeniul activității persoanelor juridice.

Acțiunile inițiate și măsurile adoptate s-au concretizat cu stabilirea unor diferențe suplimentare de impozite și taxe în sumă totală de

Valentin NEAGU

(Continuare în pag. 8)

COTIDIAN INDEPENDENT

APARE LA DEVA

Județul
Hunedoara

CUVANTUL LIBER

ANUL XI ■ Nr. 2409 ■ Miercuri, 9 iunie 1999

8 pagini ■ 1000 LEI

PESTE 6000 DE PERSOANE ȘI-AU GĂSIT DE LUCRU PRIN BURSA LOCURILOR DE MUNCĂ

Peste 6000 de persoane au reușit să-și găsească un serviciu prin bursa locurilor de muncă organizată, la nivel național, de Agenția Națională pentru Ocupare și Formare Profesională (ANOF), aproape 4000 dintre acestea provenind din rândul șomerilor, a declarat Gabriela Platon, purtătorul de cuvânt al agenției. Agențiile teritoriale ale ANOF au înregistrat, în cadrul acestor burse de locuri de muncă, peste 25.000 de persoane intervievate, aflate în căutarea unui loc de muncă, mai mult de jumătate dintre acestea fiind șomeri.

"Punctul forte al acestor târguri de job-uri l-a constituit faptul că am pus față în față cererea și oferta locurilor de muncă. Astfel, solicitanții puteau fi intervievați direct de către agenții economici care dispuneau de posturi vacante. Întrucât credem că această acțiune a dat roade, vrem să o includem în programele active de combatere a șomajului", a explicat Platon.

Declarația dlui Petru Șteolea în plenul Camerei Deputaților

"Nu închiderii minelor din Poiana Ruscăi"

Până în prezent, în România, și mai ales în ultima perioadă, reforma economică nu și-a arătat decât două valențe principale: căderea drastică a producției și șomajul. Din păcate, în nici un sector de activitate al vieții economice nu s-a realizat o stabilizare cât de cât a producției, iar de semne ale relansării nici nu poate fi vorba. În acest context, un efect de-a dreptul șocant îl reprezintă modificarea geografiei economice a țării.

Acest fenomen este reflectat în ceea ce se întâmplă în industria extractivă, în industria minieră din România. În planurile și acțiunile concrete ale actualilor guvernanți, în acțiunea de așa-zisă "restructurare a mineritului românesc", zone miniere întregi sunt închise în mod nejustificat.

Pe această coordonată se situează acțiunile Ministerului Industriei și Comerțului, de reducere drastică a activității de producție la exploatarea minieră din Munții Poiana Ruscăi. Practic, aici, în aceste zile, prin impunerea așa-zisei "restructurări" de care vorbeam, sunt efectuate disponibilizări masive de personal și o reducere drastică a activității.

Este a doua etapă, ca pondere, în care

aproape 50% din numărul de personal este disponibilizat. Din cei 1100 salariați actuali, este prevăzut a se disponibiliza 500 de persoane, iar restul așteaptă o altă probabilitate și mult mai sigură a treia etapă. De fapt, va fi etapa în care activitatea minieră aici va fi întreruptă complet.

A fost de curând aici o manifestare de protest, o manifestare care nu a arătat decât șocul pe care-l produce pentru o zonă monoindustrială încetarea singurei activități productive - mineritul. Toți cei 1100 de salariați ai unităților miniere de aici au vrut să solicite disponibilizarea! A fost o acțiune dramatică.

Nu numai conducerile executive, profesioniste ale acestor unități miniere, printr-un act de-a dreptul eroic au reușit să impună prin argumente menținerea activității. De fapt, a fost un protest al deznădejdii, ajunsă la limite extreme. Dacă acest lucru va continua, de pe harta economică a României zona minieră a minelor de fier Poiana Ruscăi va dispărea. Ar fi păcat!

Fac apel aici, cu această ocazie, și transmit către Ministerul Industriei și

(Continuare în pag. 8)

Dacă este marfă de calitate, sunt și cumpărători

De mai mulți ani "Consumcoop" Rîu de Mori se înscrie pe primul loc în topul unităților de acest fel din județul nostru. Cum reușește să realizeze acest fapt? Întrebării respective i-am căutat răspuns în cursul documentării pentru articolul de față.

Unitatea despre care scriem are magazine de desfacere cu amănuntul în toate satele comunei - adică în număr de șapte, două bufete sătești și o brutărie. Cele mai importante magazine sunt cele din satul de reședință a comunei, din Clopotiva și Ostrov. Cooperativa are 20 de lucrători. Am fost prin câteva unități de desfacere. Le-am văzut cu rafturile pline de marfă.

- Avem o președintă foarte inimoasă - ne-a spus dna Emilia Leca, vânzătoare la unitatea din Clopotiva. Dânsa - este vorba de dna Marița Medre - aleargă foarte mult în căutare de furnizori.

- Aprovizionarea abundentă aduce și mulți cumpărători?

- Da. În aprilie, de pildă, am desfăcut marfă în valoare de circa 60 milioane lei.

- Ne putem compara - în ce privește aprovizionarea, dar și servirea - cu orice unitate comercială de la oraș - opina dna

Traian BONDOR

(Continuare în pag. 8)

BANCA TRANSILVANIA - SUCURSALA DEVA

Str. 22 Decembrie, nr. 42

Telefon, fax: 232280, 232258 • Voice Teller, Fax Teller: 232850

■ Banca Transilvania a realizat conformarea propriului sistem informatic la problema anului 2000.

În data de 1.06.1999, o comisie inter-departamentală de control a BNR a efectuat verificarea modului de abordare și rezolvarea problemei informatică a anului 2000, în cadrul Băncii Transilvania.

Proiectul pentru realizarea conformității cu anul 2000 a demarat încă din luna august 1998 și a fost finalizat la data de 31.03.1999, la realizarea lui fiind investite fonduri de peste 500.000 USD. Acesta s-a axat pe rezolvarea problemelor de compatibilitate, elaborarea strategiilor alternative de acțiune și evaluarea factorilor de risc cu care Banca Transilvania ar putea fi confruntată în perspectiva trecerii în noul mileniu.

Comisia BNR a constatat că: „Banca Transilvania SA respectă prevederile Ordinului BNR nr. 2/1999, are un program clar de realizare a obiectivelor legate de anul 2000 și nu sunt motive de îngrijorare în ceea ce privește depășirea problemelor ridicate de trecerea la noul secol”.

În momentul de față au fost deja întreprinse măsurile necesare pentru ca tranzacțiile clienților și partenerilor Băncii Transilvania să se poată efectua la timp și corect, fără a fi afectate de trecerea în noul mileniu.

■ Banca Transilvania a participat la Misiunea Economică Româno-Canadiană

În perioada 31 mai - 4 iunie 1999 s-a desfășurat la Toronto, Canada, Forumul economic cu tema „Dezvoltarea relațiilor economice româno-canadiene”. Banca Transilvania a fost prezentă prin președintele său, domnul Iosif Pop, alături de alți reprezentanți importanți ai sectorului bancar românesc.

În plenul conferinței, Banca Transilvania a fost menționată printre băncile care practică o politică flexibilă de creditare, adaptată la cerințele clientelei, formată în special din întreprinderi mici și mijlocii. Totodată, a fost apreciată lichiditatea titlurilor Banca Transilvania, cotate la prima categorie a Burselor de Valori București.

BANCA INTERNAȚIONALĂ A RELIGIILOR SA SUCURSALA DEVA

anunță vânzarea de

CERTIFICATE DE DEPOZIT PENTRU CREDINCIOȘI

începând cu data de 5 iunie 1999
cu o DOBÂNDĂ FIXĂ de 78% pe an
și SCADENȚĂ la 90 zile.

• Certificatele se vor vinde la următoarele valori nominale: 100.000 lei, 500.000 lei, 1.000.000 lei, 5.000.000 lei și 10.000.000 lei.

• Operațiunile cu „Certificatele pentru credincioși” nu sunt supuse comisionării.

„Depozitele constituite de persoanele fizice la Banca Internațională a Religioilor SA” beneficiază de garanția Fondului de Garantare a Depozitelor în sistemul Bancar.

În preliminariile CE

Azi, ROMÂNIA - AZERBAIDJAN

După marea victorie în fața echipei similare a Ungariei, tricolorii și-au reluat imediat pregătirile pentru meciul de azi, din Grupa a VII-a a preliminariilor EURO 2000.

Românii abordează și această partidă cu gândul doar la victorie. E și normal, după succesul în fața maghiarilor, tricolorii să-și continue ascensiunea spre primul loc în clasament. Meciul se joacă tot pe stadionul din Ghencea și este programat să fie transmis și pe TVR1, începând de la ora 20,50.

Între și celelalte partide din această grupă: Ungaria - Slovacia și Portugalia - Liechtenstein.

*Un slogan strigat la Tg. Mureș: "Hagi cu măiestria, le-a tăiat trufia."

*La București: "Gică, nu pleca! Să batem și Portugalia!"

Hagi va reveni la Națională!

Revenirea "magului" la națională pentru importanta partidă cu Ungaria a fost primită cu o mare bucurie și ușurare atât în rândurile tricolorilor, iubitorilor fotbalului, cât și a federației de specialitate. Evoluția sublimă a lui Hagi în meciul cu Ungaria a fost larg comentată în presă, nenumărate posturi de radio și televiziune, calificativele superlative subliniind valoarea talentului "regelui" fotbalului românesc. După partida magnifică de sâmbătă, publicul larg, conducerea federației, colegii săi îi cer, îl roagă să revină la națională, să nu se retragă, să amâne această decizie până după turneul final "EURO 2000". Și Hagi a dat răspuns pozitiv ieri, în cadrul unei conferințe de presă susținută de Gică cu procuratorul său, Giovanni Becali. O veste minunată pentru fotbalul românesc, primită cu mare entuziasm în țara noastră. (S.C.)

AEROMODELISM

„Memorialul Aurel Vlaicu”

Între 3 și 6 iunie a avut loc pe Aerodromul Săulești, în apropierea orașului Deva, Concursul Interjudețean de Aeromodele "Memorialul Aurel Vlaicu", ediția a X-a, concurs organizat de Inspectoratul școlar al județului Hunedoara - Deva, Aeroclubul "Dacia" Deva, Clubul Copiilor Brad, UM 01099 Brad și ASA Brad.

Din cele 19 județe invitate au participat numai 12 județe, printre care concurenți din Cluj, Harghita, Vâlcea. De remarcat faptul că foarte mulți concurenți au venit pe banii proprii nefiind ajutați sau sponsorizați de nimeni, fapt ce demonstrează pasiunea competitorilor pentru acest sport tehnico-aplicativ.

În cele 4 zile de concurs micuții aeromodeliști s-au întrecut la 3 probe: planor A1, planor B1 și motoplanoare R/c. Pentru construcția acestor aeromodeli micuții constructori au lucrat cu migală și răbdare între 200 - 2000 de ore, folosind fibră de sticlă, lemn de balsă, hârtie specială, plastic, tije de oțel, motoare speciale alimentate cu metanol în amestec cu ulei de ricin.

După ultima zi de concurs, la final, clasamentul a fost următorul:

- Planoare A1** - echipe: 1. CC Brad
2. CC Salonta
3. CC Cugir
- individual: 1. Precupaș Ovidiu - CC Brad
2. Mitrache Alin - CC Salonta
3. Petrușan Radu - CC Salonta.
- Planoare B1** - echipe: 1. CC Brad
2. CC Salonta
3. CC Cugir
- individual: 1. Boglea Robert - CC Brad
2. Cocicodar Vlad - CC Brad
3. Stoica Petrică - CC Vâlcea
- Planoare R/c** - echipe: 1. CC Brad
2. PC Deva
3. CC Hunedoara
- individual: 1. Graur Raul - CC Brad
2. Roșianu Alex. - CC Brad
3. Katscka Liviu - PC Deva.

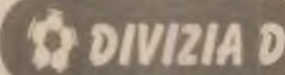
Clasamentul general pe echipe:

- 1. CC Brad
- 2. CC Salonta
- 3. CC Cugir

Organizatorii mulțumesc conducerii Grupului Școlar Transilvania Deva pentru ajutorul dat la cazarea concurenților, ajutor fără de care nu se putea ține această ediție a "Memorialului Aurel Vlaicu".

Traian MANU

VICTORIA CĂLAN - PARÂNGUL LONEA 5-1

Derby-ul etapei de duminică din Divizia D, dintre Victoria Călan (locul 2) și Parângul Lonea (locul 1) a suscitat interes, gazdele nerenunțând la lupta pentru locul 1. Fotbaliștii de la Victoria - ce se află într-o bună formă sportivă - s-au angajat și în acest meci, din primul minut de joc, în acțiuni ofensive spre careul oaspeților. Cu toate acestea, în primele 30 de minute ale meciului nu se întrezărea înregistrarea unui scor fluviu în favoarea gazdelor. E drept că Victoria s-a aflat mereu în atac, că în minutele 4, 9, 10, 18, 25, 32, și-au creat câteva ocazii favorabile, dar și oaspeții au "pigmentat" cu câteva contraatacuri bine concepute și realizate de Apetrei, Năcreală, Muntoiu și Pilea (min. 6, 14, 17, 33). În minutul 35 am asistat la deschiderea scorului. La un nou atac al Victoriei inițiat pe stânga, Bordean (mereu prezent în acțiunile ofensive) reușește să trimită balonul cu capul în poartă. După numai două minute, Matei majorează scorul la 2-0. Apărarea, dar mai ales portarul Ciotloș intră

înoderută și în min. 40, Matei sprintează pe centru, intră în posesia balonului și se îndreaptă spre poartă, portarul îi iese în întâmpinare, mingea este lobată peste el, Matei îl mai întoarce o dată în careu pe Ciotloș și înscrie al treilea gol.

În repriza a II-a, gazdele mai înscriu de două ori prin Socaci în minutele 50 și 64, unul dintre cei mai activi ai Călanului în acest meci. Golul de onoare al Parângului a fost marcat în min. 68 de către Apetrei, cel mai periculos atacant al oaspeților, stabilind și scorul final 5-1. De remarcat că Daj (min. 71) și Muntoiu (81) au avut posibilitatea de a mai reduce din scor.

Corect, tot timpul "pe fază", arbitrul Kovacs Eduard.

La sfârșitul partidei, dl Nicolae Preda, din partea Clubului Parângul Lonea, ne-a relatat că în această partidă n-au putut fi folosiți 4 jucători de bază, în frunte cu portarul titular, Ghițan.

VICTORIA: Toth, Papp (27 Gogan), Kollman, Surugiu, Rece, Fulea, Bordeanu (46 Lazăr), Niculesc (46 Pescar), Cruceru, Socaci, Matei.

PARÂNGUL: Ciotloș, Nicoară (42 Botezatu), Gherare, Simian, Văleanu, Movilă (20 Candu), Muntoiu, Petraru (Constantin), Năcreală (42 Daj), Apetrei.

Sabin CERBU

Fază din meciul Victoria Călan - Parângul Lonea. Foto: Traian MANU

Turneul zonal de fotbal de la Hunedoara

ECHIPA DE JUNIORI A CORVINULUI ÎNTRE PRIMELE PATRU DIN ȚARĂ

La sfârșitul săptămânii trecute stadionul Corvinul din Hunedoara a fost gazda turneului zonal al Campionatului Național de juniori A (născuți 1980), la care au participat cele mai bune echipe din zona Ardeal - Banat și anume: CSM Reșița, ASA Tg. Mureș, CSS Banatul Timișoara și Corvinul Hunedoara.

Confirmând încă o dată tradiția și valoarea excelentei școli de juniori de la Hunedoara, echipa pregătită de experimentatul Mircea Pătrașcu a avut o evoluție foarte bună clasându-se în final pe locul I al clasamentului. Vineri, Corvinul a dispus cu 2-1 de CSS Banatul Timișoara (goluri Apostu și Marinicău), iar sâmbătă hunedoreni au învins cu același scor pe CSM Reșița (goluri Apostu și Muth). Pentru că și-au asigurat calificarea, indiferent de rezultatele jocurilor din ultima zi, duminică hunedoreni s-au relaxat, rulând întreg lotul de jucători și au pierdut cu 2-4 în fața celor de la ASA Tg. Mureș (goluri Ognean și Sălăjan). Câștigând acest turneu, Corvinul

a obținut calificarea pentru etapa finală a Campionatului Național care se va desfășura în perioada 18-20 iunie la Năvodari și va alinia la start alături de echipa hunedoreană și pe câștigătoarele celorlalte trei serii zonale.

Lotul de jucători care a obținut performanța de a se situa între primele patru echipe de juniori ale țării este următorul: Adrian Pascal și Nandino Petresc - portari; Mircea Alic, Raul Marinicău, Cosmin Olteanu, Daniel Schiau, Cristian Sălăjan, Bogdan Apostu, Cristian Muth, Marcel Stărc, Aurelian Andrei, Teodor Ognean, Silviu Mateica, Mircea Micu, Cristian Grigoresc, Eugen Boioș, Remus Stamatie - jucători de câmp.

Pentru că partidele au fost deosebit de spectaculoase și disputate vă prezentăm scurte cronici ale lor:

ASA Tg. Mureș - CSM Reșița 2-2:

Reșițenii au condus la pauză cu 1-0 prin golul înscris de Radu. În partea a doua, care a fost mult mai animată, târg-mureșenii au egalat prin Mircea. Dar Gânja a readus avantajul pentru CSM. Când se părea că jocurile erau făcute, Ignat a înscris în chiar ultimul minut de joc aducând egalitatea pe tabela de marcaj.

FC Corvinul - CSS Banatul - Timișoara 2-1.

Echipa hunedoreană, antrenată de M. Pătrașcu, a avut un debut ezitant și chiar în min. 3, Meszaros a înscris pentru oaspeți speculând o gravă greșeală de apărare. Corvinii s-au aruncat în atac și au egalat în min. 20 prin B. Apostu (n. 1982), care s-a dovedit a fi un "vârf" de mare perspectivă de care vom mai auzi. De fapt Apostu avea să creeze în această partidă cele mai periculoase faze la poarta lui Bindea și numai neșansa a făcut ca el să nu mai înscrie.

În partea a doua, gazdele aveau să se desprindă în min. 60, când "longevivul" fundaș Marinicău avea să reia cu capul în poartă din interiorul careului. Emoțiile au ținut până în final, timișoreni trecând pe lângă egalare în două rânduri.

ASA Tg. Mureș - CSS Banatul 1-2

Partidă echilibrată, decisă la final. Timișoreni au deschis scorul în min. 35 prin Meszaros, dar egalitatea

a survenit în min. 43 când Miclea a transformat un penalty. Golul victoriei avea să fie înscris în min. 82 de Halhoș și tot din penalty.

FC Corvinul - CSM Reșița 2-1.

O partidă plină de neprevăzut, desfășurată într-o tensiune maximă. Corvinii au început bine și în chiar secunda 23, Apostu, scăpat de sub supraveghere, a lobat peste Agachi și 1-0. Egalarea a venit în min. 30 când Benga s-a descurcat foarte bine în careul hunedorean și a șutat fără speranțe pentru Pascal. După două minute, Marinicău (FC Corvinul) a văzut direct cartonașul "roșu" pentru fault asupra lui Gurici. În partea a doua, cu un om în plus, reșițenii au forțat și în min. 55 Lupașcu va trimite în bară de la 27 metri. Același lucru avea să-l facă și Stărc la poarta cealaltă, în min. 71, pentru ca în min. 78, Muth să șuteze de la 12 m în portar. Această fază avea să prefățească golul victorios din minutul următor, când același Muth a executat un corner, mingea intrând în poartă la colțul scurt. În min. 84, hunedoreni mai suferă un "șoc", Alic fiind și el pedepsit tot cu cartonașul "roșu" pentru lovire fără balon. După această fază a urmat o lovitură liberă executată de Benga de la 19 m și Pascal a intervenit în extremis devinând în transversală. Victorie în final care califica deja pe FC Corvinul, după două zile.

FC Corvinul - ASA Tg. Mureș 2-4

Având calificarea asigurată, corvinii au jucat relaxat și după ce au condus cu 2-0 (Ogneanu, Sălăjan) s-au văzut învinși de "dublele" lui Mircea și Ignat.

CSM Reșița - CSS Banatul 4-4

Pentru reșițeni au înscris Radu, Mozi, Tisza, Lupașcu, iar pentru timișoreni Holmoș, Blaș și Gae Goșa - 2.

- 1. FC CORVINUL 3 2 0 1 6-6 6
- 2. CSS Banatul 3 1 1 1 7-7 4
- 3. ASA Tg. Mureș 3 1 1 1 7-6 4
- 4. CSM Reșița 3 0 2 1 7-8 2

Le adresăm felicitări tinerilor fotbaliști hunedoreni și le dorim succes la turneul final!

Ion BĂDIN
Ciprian MARINUȚ

CAMPIONATELE JUNIORILOR A1 - B1 ULTIMA ETAPĂ

JUNIORI A1

FC CORVINUL	20	18	1	1	108-9	55
Jiul Petroșani	20	14	1	5	58-26	43
Victoria Călan	20	8	2	10	46-61	26
Fotbal Start	20	6	1	13	39-50	19
Vega Deva	20	6	0	14	25-78	18
CIF Aliman Brad	20	4	1	15	26-78	13

JUNIORI B1

FC CORVINUL	20	18	2	0	117-5	56
Jiul Petroșani	20	16	2	2	92-12	50
CIF Aliman Brad	20	7	1	12	28-74	22
Vega Deva	20	6	0	14	31-73	18
Victoria Călan	20	5	2	13	24-86	17
Fotbal Start	20	2	3	15	20-62	9

CAMPIONATUL JUDEȚEAN DE FOTBAL

Rezultatele etapei nr. 15 din 6.06.1999:
Victoria Dobra - Retezatul Hațeg 1-1;
Energia Deva - Polana Rusca 3-0;
Fotbal Start Deva - Gloria Geoagiu 0-3;
Casino Ilia - Unirea Veșel 2-1;
Santos Boz - stă.

CLASAMENTUL

1. CASINO ILIA	16	13	0	3	47-14	39
2. Victoria Dobra	15	10	2	3	45-18	32
3. Retezatul Hațeg	15	9	3	3	35-15	30
4. Gloria Geoagiu	15	9	0	6	32-29	27
5. Unirea Veșel	15	7	1	7	28-33	22
6. Energia Deva	15	6	1	8	23-25	19
7. Santos Boz	15	5	1	9	23-29	19
8. Fotbal Start Deva	15	3	0	12	19-46	9
9. Polana Rusca	15	2	0	13	9-42	6

Ultima etapă din 13.06.1999:
Retezatul Hațeg - Santos Boz;
Unirea Veșel - Polana Rusca;
Gloria Geoagiu - Energia Deva;
Polana Rusca - Victoria Dobra;
Casino Ilia - stă.

DIVIZIA D JUNIORI

Rezultatele etapei nr. 24 din 6 iunie:
CIF Al. Brad - Met. Crișcior 1-1;
Vict. Călan - Parângul Lonea 5-2;
Constr. Hunedoara - Min. Ghelari 6-2;
CFR Marmosim Simeria - FC Dacia Orăștie 4-3;
FC Paroșeni - Vulcan - Minerul Teliuc (neprez.) 3-0;
Min. Aninoasa - Min. Bărbăteni 3-3.

CLASAMENTUL

1. PAROȘENI - VULCAN	20	16	1	3	77-21	49
2. CFR Marmosim	20	15	2	3	91-20	47
3. Parângul Lonea	20	14	2	4	87-30	44
4. FC Dacia Orăștie	20	13	1	6	102-30	40
5. Constr. Hunedoara	20	11	5	4	73-26	38
6. Min. Bărbăteni	22	11	4	7	85-56	37
7. Victoria Călan	21	10	4	7	67-31	34
8. Min. Aninoasa	21	7	3	11	46-58	24
9. Min. Teliuc	21	6	2	13	36-57	20
10. CIF Aliman Brad	21	4	1	16	21-111	13
11. Min. Ghelari	20	2	0	18	38-92	6
12. Met. Crișcior	20	1	2	17	15-196	5

Etapa viitoare nr. 25 din 13 iunie 1999:
Met. Crișcior - Vict. Călan;
Parângul Lonea - Construct. Hunedoara;
Min. Ghelari - CFR Marmosim Simeria;
FC Dacia Orăștie - FC Paroșeni - Vulcan;
CIF Al. Brad, Minerul Teliuc, Min. Aninoasa și Min. Bărbăteni stau.

Bugetul local între hârtii și realitate!

Discuție cu dl. ec. Nicolae Timiș, viceprimar al orașului Hațeg

-Dle viceprimar, lipsa banilor la bugetul local creează mari dificultăți în administrarea și gospodărirea orașului. V-am ruga să faceți câteva aprecieri asupra implicațiilor ce derivă din acest deficit.

- În primul rând doresc să vă spun că Primăria din Hațeg are pe hârtie un buget de 8,136 miliarde de lei. În realitate populația orașului este foarte săracă, nu are bani, iar plata impozitelor și a taxelor se face cu dificultate, la care se mai adaugă și o parte dintre firme ce nu pot să-și onoreze impozitele pe teren sau clădiri, fără să mai discutăm despre impozitele pe salarii, unde există restanțe serioase.

Lipsa banilor în bugetul local are implicații directe asupra investițiilor pe care le avem în program - canalizarea orașului, construcția noului sediu, apa de la Silvaș și multe altele. În condițiile în care nu vom încasa banii este evident că nu vom putea realiza ceea ce ne-am propus.

-Ce concluzii se desprind acum, după primele cinci luni ale anului, când primăria funcționează după principiul autonomiei financiare?

- Este greu de făcut o apreciere exactă a lucrurilor. Anul 1999 va rămâne un "fel de ghid" pentru noi, întrucât vom ști în linii mari ce pe hârtie avem un buget de 8 miliarde spre exemplu, iar în realitate încasăm doar 7. Până nu se încheie execuția bugetară pe 1999 ne este greu să spunem ceva exact. Ați observat că

mai multe primării din județ "au dat faliment". Ceea ce dorim să-i asigurăm pe locuitorii orașului este că vom face tot ce ne stă în putință să ne menținem pe o linie de plutire, iar banii pe care-i avem la dispoziție să-i drămuim foarte bine.

-Dle viceprimar, haideți să vedem ce s-a întâmplat în perioada ianuarie - mai cu bugetul local.

- Din aproximativ trei miliarde de lei, bani pe care trebuia să-i încasăm până în prezent, s-au adunat numai două miliarde. Or, o diferență de un miliard de lei este foarte mult.

-Cum vedeți ziua de mâine?

- Nu va fi ușoară, dar sperăm să putem trece momentele acestea. Legea ne permite să înființăm un birou de impozite și taxe preluându-l de la Direcția de Finanțe, iar după aceasta vom împărți orașul pe sectoare, cu oameni care să răspundă fiecare de obiective concrete.

Dacă inspectorii vor încasa taxele și impozitele din zona de care răspund, își vor lua salariile, dacă nu vor fi penalizați, lucru ce ne face să credem că vom fi cel puțin pe linia de plutire până la sfârșitul anului. Aș dori să mai adaug că pentru orașele mici este foarte greu în cazul autonomiei financiare, întrucât lipsesc resursele de constituire a bugetului local, pe când în localitățile mari există alte posibilități - industrie, mulți agenți economici.

Printr-o recentă hotărâre a Consiliului local Hațeg Castelul de la Nălați a fost trecut în patrimoniul primăriei. Timp de 10 ani castelul a stat în paragină, deși acesta a fost în administrarea Spitalului din Hațeg. După mai multe verificări în arhive s-a dovedit că acesta inițial a fost în proprietate privată și nu în cea a spitalului cum eronat a fost înregistrat.

Castelul de la Nălați - în patrimoniul primăriei

Urmând procedurile legale primăria a declarat moștenirea vacantă iar apoi a înregistrat-o în patrimoniul propriu. Printr-un protocol între primărie și Fundația Humanitas Proteum din Oțelu Roșu imobilul a fost cedat cu titlu gratuit acesteia pe o perioadă de 49 de ani pentru a-l readuce în maximum 5 ani la forma inițială - să obțină avizul Ministerului Culturii și Siturilor Istorice. Aici se va organiza un "campus" pentru copiii străzii și o fermă unde în fiecare vară se va organiza un schimb de experiență între tinerii din Franța și elevii de la Liceul din Hațeg.

Pe lângă învățarea limbii franceze se mai dorește și punerea în valoare a parcului, a arborilor care sunt o bogăție pentru zonă.

Prin această măsură autoritățile locale consideră că se va face un pas important în re-integrarea în circuitul turistic a castelului și parcului cât și altul în protejarea copiilor străzii care reprezintă o problemă tot mai acută.

Pagină realizată de
Cornel POENAR
Andrei Nistor
Foto: Traian MANU

Activitate bogată la Casa de Cultură

Așa după cum ne-a declarat recent dna Steluța Rădoni, directoarea Casei de Cultură din Hațeg, activitatea din ultimul timp a instituției pe care o conduce a fost una foarte bogată. „Vreau să menționez în primul rând participarea ansamblului „Bucura” al Casei de Cultură la cea de-a XXXII-a ediție a festivalului folcloric de la Novaci, festival care a avut loc în data de 23 mai a.c.”

Casa de cultură a sprijinit acțiunile organizate de către Școala Generală Nr. 1 și de către Grădinița cu program normal Hațeg cu ocazia Zilei de 1 Iunie. În acest context Crucea Roșie a donat copiilor de la cele două instituții amintite jucării, ghiozdane și caiete. În data de 20 mai a fost organizat un spectacol transmis și pe postul local de radio cu ocazia aceluiași eveniment. În data de 27 mai s-au încheiat și cursurile Universității Populare de Artă. Pentru perioada de vară se vor organiza mai multe manifestări în aer liber în parcul central al orașului. „De două ori pe lună, duminică, formația „Recital Grup” va susține spectacole de muzică ușoară în parcul orașului Hațeg, spectacole la care îi invităm să participe pe toți locuitorii orașului.”

Concurență nelocală

Societate cu capital majoritar de stat, IATSA SA Hațeg, este una dintre cele mai bine dotate din punctul de vedere al aparatului comparativ cu societățile concurente din domeniu. Înființată doar în 1990 și ocupându-se cu tot ceea ce ține de întreținerea și repararea autoturismelor, IATSA a ajuns astăzi să facă față unei concurențe acerbe din partea service-urilor particulare.

„Nu suntem împotriva concurenței - afirmă dl. director Aurel Nistor - ba dimpotrivă aș spune, însă nu agreăm felul în care se face concurența. Multe dintre firmele concurente practică prețuri de dumping prin neplata obligațiilor față de stat.”

În Hațeg - conform estimărilor dlui Nistor - există 20 de societăți cu autorizație și cel puțin încă 20 care nu au autorizație, toate având ca obiect de activitate repararea de autovehicule. În aceste condiții clienții sunt derutați și sunt tentați, firește, să aleagă cea mai ieftină variantă, chiar dacă în final calitatea lucrărilor se dovedește a fi slabă.

„Pentru o reglementare a situației cred că este necesară o mai mare implicare a organelor de control ale statului, în caz contrar activitatea unor firme ca a noastră, firme care își plătesc la zi toate obligațiile față de stat, fiind nevoită să înceteze”, concluzionează dl. Nistor.

Zimbrii se bucură și ei de căldura verii.

Ajutoare sociale amânate

Din lipsa banilor ajutoarele în luna mai nu au fost plătite către primărie. După cum ne-au informat autoritățile locale din Hațeg acest lucru se întâmplă prima dată după trei ani de când a apărut legea ce vizează aceste

ajutoare. Situația este neplăcută, dar acest lucru se speră să fie îndreptat în luna iunie a.c. când se încearcă să se efectueze și plățile restante, ne-a precizat dl. viceprimar al orașului Hațeg, Nicolae Timiș.

Delincvența juvenilă este ținută sub control

Delincvența juvenilă, fenomen cu care se confruntă majoritatea centrelor urbane din țară, a atins în ultimii ani cote din ce în ce mai mari. Șomajul de masă datorat declinului accentuat al economiei a cauzat probleme dintre cele mai grave la nivelul nucleului societății, adică la nivelul familiei, creându-se astfel medii propice pentru apariția și răspândirea infracționalității juvenile. Așa după cum o arată și statisticile, majoritatea minorilor care comit acte infracționale provin din familii dezbinat, mulți dintre ei nefiind încadrați în nici un sistem de școlarizare.

Delincvența în rândul minorilor a fost și tema discuției purtate cu dl. lt. col. Constantin Groza, comandantul Poliției orașului Hațeg. Domnia sa ne-a mărturisit că și la Hațeg se constată pe ansamblu o creștere a numărului de infracțiuni comise de către minorii însă datorită operativității subofițerilor care se ocupă direct de acest domeniu fenomenul nu a luat amploare. „Consider că am reușit să ținem sub control fe-

nomenul delincvenței juvenile, un rol extrem de important în acest sens avându-l acțiunile de prevenire”. În categoria acțiunilor preventive se înscriu colaborările foarte benefice cu școlile din oraș, copiilor fiindu-le prezentate și prelucrate atât elemente ce țin de cazistică dar și anumite elemente de legislație în domeniu. Tot pe linia acțiunilor de prevenire se înscriu și actele de popularizare făcute cu ajutorul mass-media, la Hațeg existând o bună colaborare atât cu postul local de radio cât și cu societatea de televiziune prin cablu. Dar probabil că cea mai bună prevenire se face chiar prin activitatea de descoperire a infractorilor minori, prin sancționarea lor, ei fiind astfel conștientizați de gravitatea faptelor comise. În acest fel copiii vor înțelege mai bine ceea ce fac și nu vor mai recidiva. Desigur, există și câteva cazuri patologice chiar în Hațeg, copii care au o evidentă nevoie de îngrijiri psihiatrice și care comit diverse infracțiuni de fiecare dată când au posibilitatea.

Dl. Cornei Gârdean, ofițerul responsabil pe linie de minori în cadrul Poliției Hațeg, ne spune că în evidențele Poliției există un număr de 5 infractori cu comportament deviant, cunoscuți prin faptele lor și care creează cele mai multe probleme. Numărul lor este extrem de mic, însă prin acțiuni repetate au reușit să conducă din punct de vedere statistic la o creștere a infracționalității. Chiar dacă sunt prinși și sancționați în repetate rânduri ei continuă să comită infracțiuni, singura soluție pentru ei fiind numai școlile de corecție.

Problemele minorilor sunt obiect de activitate nu doar pentru polițiști, o serie de alte instituții având atribuții în domeniu. Cu toate acestea, dintre care cea mai importantă este primăria, există relații de colaborare foarte strânse. Astfel, se pot mai ușor controla și urmări acei copii cu probleme, fapt care conduce la o mai mare eficiență a acțiunilor de prevenire și combatere a infracționalității juvenile.

O speranță pentru fiecare

Despre situația centrului de plasament „La Violette” - singura instituție de acest fel din orașul Hațeg - se poate spune că este una fericită. Chiar dacă resursele financiare nu au fost și nu sunt nici în prezent așa cum ar fi nevoie, cei 73 de copii de aici sunt extrem de bine îngrijiți, cele 12 educatoare făcând în așa fel încât copiii să nu le lipsească nimic. „Trebuie să recunoaștem, spune dl. director Ștefan Solomonesc, că am fost destul de mult ajutați de câteva organizații cu care noi colaborăm. Dintre acestea vreau să numesc în primul rând Asociația creștină „Viața în Isus”, care ne-a sprijinit și ne sprijină constant de mai multă vreme.” Copiilor de aici le sunt asigurate 5 mese zilnic, alocația pentru hrană a unui copil fiind de 13.500 de lei pe zi. Suma este însă insuficientă și, cum s-a

întâmplat în mai multe ocazii, educatoarele au completat hrana copiilor cu mâncare adusă de acasă. De Paști, dascălii au adus 3 mieii pe care i-au pregătit pentru cei mici.

În ceea ce privește activitatea propriu-zisă a centrului, dl. director ne-a mărturisit că este nevoie de mai multă autonomie pentru centrele de acest fel. Chiar dacă situația este mult îmbunătățită față de anii anteriori, existând acum și reglementările legale atât de necesare în buna desfășurare a activității, mai sunt multe de făcut. „Centrele de plasament trebuie să fie mai mici pentru ca să putem să ne ocupăm mai îndeaproape de cei mici, să putem discuta cu ei. Chiar dacă rolul nostru este doar acela de găzduire temporară a copiilor și pregătire a lor în vederea plasării într-o familie, încercăm să facem șederea aici cât mai plăcută”. Chiar dacă mulți

Drumul spre Prislop s-a surpat

Ploile torențiale căzute în ultima vreme au afectat drumul spre Prislop. Pe o porțiune de 100 de metri drumul care face legătura între mânăstire și Silvaș s-a surpat provocând dificultăți serioase în accesul spre lăcașul de cult. Pentru efectuarea reparațiilor ce se impun, din bugetul local s-au alocat 100 de milioane de lei. Până la refacerea integrală a drumului surpat accesul se face pe vechiul amplasament al șoselei.

Locuințe sociale

Primăria Orașului Hațeg este hotărâtă să construiască mai multe apartamente pentru cei cu probleme. Astfel se intenționează achiziționarea unui câmin cu 70 de camere ce vor fi transformate în locuințe sociale. Bani necesari construirii acestor apartamente provin din vânzarea unor terenuri aflate în proprietatea primăriei cât și a două spații comerciale.

Până în prezent din vânzarea terenurilor s-au obținut 100 de milioane de lei diferența fiind acoperită din alte tranzacții sau din bugetul propriu.

Să mai notăm că la Primărie sunt aproximativ 150 de solicitări pentru o locuință, iar prin transformare câminului în locuințe sociale se speră rezolvarea unei părți din solicitările cele mai urgente pentru locuințe.

Apă la Silvaș

Pentru acest an din fondurile locale ale Primăriei Hațeg s-au alocat 150 milioane de lei pentru realizarea unui tronson de lucrări ce vizează introducerea apei potabile la Silvaș. Prin proiectul întocmit ce vizează racordarea localității la rețeaua de apă potabilă vor beneficia de noua investiție aproximativ 250 de familii. Oamenii satului spun că odată cu racordarea Silvașului la rețeaua de apă curentă confortul în locuințe va fi mult mai bun, permițând astfel și realizarea încălzirii cu centrale proprii în case, lucru ce le va ușura viața acestora.

acestora

O firmă de stat își caută o nouă "față"

REP.: D-le director, care sunt șansele reale ca societatea comercială "Rempes" să iasă, cum se zice, cu fața curată din situația critică în care se află. Se știe că dat fiind profilul de activitate al firmei, strâns legată de sectorul mineritului, "Rempes" se confruntă cu o situație economico-financiară deosebit de grea.

M.I.: Singura șansă reală pentru noi este o schimbare de macaz în ceea ce privește aria pieței căreia ne adresăm. Deși este beneficiarul nostru "de suflet", sectorul minier, aflat în plină criză, nu-și mai poate permite comenzi care să "fleteze" potențialul nostru de activitate. Volumul lucrărilor de reparații și întreținere pe care-l executăm pentru "Minvest" s-a redus continuu și nici pentru ce lucrăm nu sunt încasați la timp banii. Așa că am făcut eforturi de a pătrunde și pe alte piețe, funcție de permisivitatea dotărilor pe care le avem. Avem în derulare comenzi pentru industria cimentului, a materialelor de construcții, energetică și constructoare de mașini. Facem blindaje pentru mori și diverse confecții metalice pentru "Casial", "Macon" Deva și "Unimet" Cluj-Napoca. Suntem foarte interesați de obținerea de comenzi din partea CONEL în ideea că o astfel de relație

comercială ne ajută să plătim consumurile energetice. Trebuie spus că oportunități de a lucra pentru firme de prestigiu există, dar, din păcate, dotările pe care le avem ne "trădează", în sensul că nu putem aborda lucrări caracterizate de o înaltă

Dialog cu ing. Mihai Iacob, director tehnic la "Rempes" Deva

tehnologicitate.

REP.: Care sunt cifrele ce oglindesc situația financiară a "Rempes"?

M.I.: Suntem la un nivel al datorilor de 14 miliarde de lei. Cca. 10 miliarde de lei din acestea reprezintă obligații la plată neonorate față de bugetul de stat. Creanțele se ridică la 16 miliarde de lei, principalul debitor al nostru fiind "Minvest" Deva care are de plătit cca. 8 miliarde de lei pentru serviciile prestate de noi. O mică parte din aceste datorii se sting prin compensări, dar grosul rămâne neplătit de ani de zile.

REP.: Aveți pierderi din exploatare?

M.I.: Sunt mici, undeva la 40 de milioane de lei în acest an (cifra a fost contestată de contabilul șef al firmei dl Antoniu Hanca care a declarat că nu există pierderi din

exploatare). Ele apar ca urmare a imposibilității turnătoriei de a lucra în flux continuu. Lipsa banilor face imposibilă aprovizionarea cu materie primă și materiale ceea ce ne obligă să turnăm în salturi suportând ineficiența economică a acestei situații.

REP.: Cum vedeți "fața" nouă a "Rempes", eventual rezultată ca urmare a unui proces de restructurare?

M.I.: Cred în viitorul secțiilor de turnătorie și confecții metalice. Nu cred în perspectiva actualei secții de prelucrări prin așchiere așa cum se prezintă ea acum. Un proces de restructurare ar începe cu recalibrarea acestei secții, funcție de nevoile reale ale firmei. Dar nu e vorba numai de "lichidat" în acest proces de restructurare. Există un contract de retehnologizare cu un partener italian, al cărui obiect vizează fabricarea de piese sintetizate (din pulberi metalice) la "Rempes". Conform unor calcule făcute, însănătoșirea economică a firmei poate fi obținută printr-o investiție de 5-6 miliarde de lei. Modernizările care s-ar putea face cu acești bani turnătoriei și secției de confecții metalice ne-ar face mult mai bine plasați în competiția obținerii de comenzi.

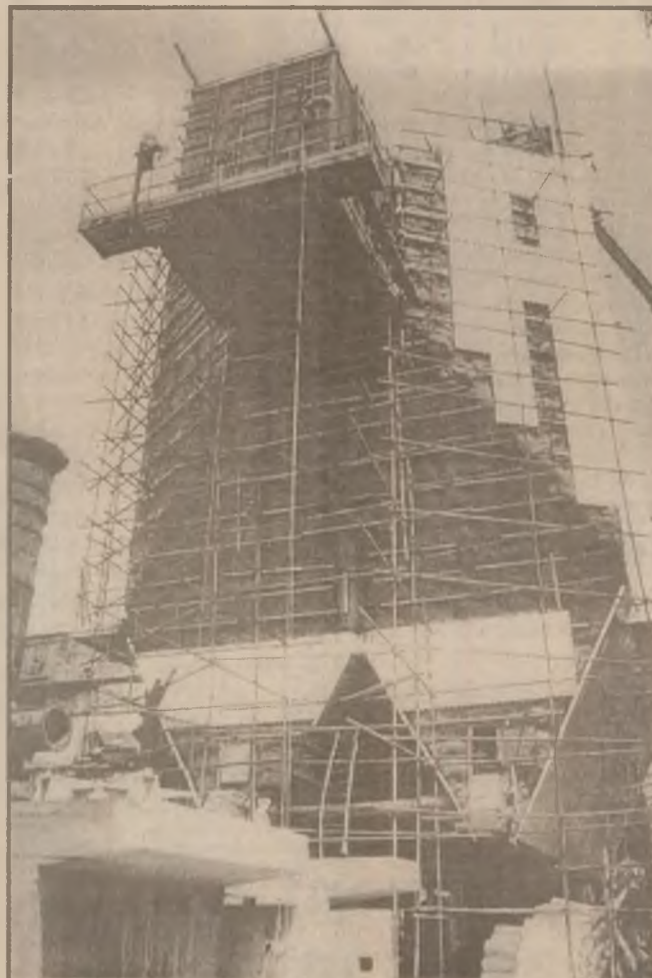
Recent Națională de Statistică a dat publicității date privind consumul intern de combustibil auto. Majorarea prețului la combustibil din luna februarie a "îndepărat" de la pompe consumatorul "casnic". Statistica arată că volumul

operatorii economici specializați în vânzarea carburanților auto s-a diminuat cu peste 19 procente, iar cea realizată din comercializarea autovehiculelor, motocicletelor și efectelor corespunzătoare lor - cu 19,6 procente.

ROMÂNUL MERGE TOT MAI PUȚIN CU MAȘINA PERSONALĂ

cifrei de afaceri obținut din comercializarea carburanților pentru autovehicule a scăzut semnificativ în martie cu 28,2 la sută. Comparativ cu aceeași lună a anului trecut, în martie 1999 vânzările de carburanți auto s-au diminuat cu 27 de procente, iar cele de autovehicule, motociclete, piese și accesorii cu 12 procente. Cumulat, pe primul trimestru din acest an, comparativ cu perioada aferentă a anului trecut, cifra de afaceri obținută de

Cifrele prezentate nu fac decât să oglindească o realitate tristă: românul merge tot mai puțin cu mașina proprie. Departe de a fi o necesitate, autoturismul a rămas un lux pentru cetățeanul de rând, care preferă să-și aloce firavul buget alimentării proprii cu alimente decât hrânirii cailor putere ai autoturismului cu mândrie etichetat cândva "proprietate personală".

S.C. "CASIAL" S.A. Se lucrează la noua instalație de ecologizare a mediului ambiant.

Foto: Traian MANU

Conform declarațiilor publice făcute de reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Ocupare și Formare Profesională (ANOFF), este în curs de derulare acordarea unor credite subvenționate de stat pentru IMM care angajează șomeri. Termenul de creditare este de maximum trei ani, iar suma creditată nu poate să depășească 30 de milioane de lei pentru fiecare persoană nou încadrată. Solicitanții trebuie să prezinte în prealabil băncii garanții care să le demonstreze bonitatea. În acest an sunt prevăzute 150 de miliarde de lei din fondul

Credite pentru IMM

de șomaj pentru acordarea acestor credite subvenționate.

De asemenea, începând din a doua jumătate a anului, CEC intenționează demararea unui program de creditare pentru IMM în valoare totală de 1000 de miliarde de lei din fonduri proprii. Singura problemă rămasă în suspans, preciza președintele CEC, Camenco Petrovici, este găsirea mijloacelor de a

cobori dobânda la aceste credite sub cea practică de CEC de 75-80 la sută.

Tot pentru IMM, s-a anunțat un program de creditare începând din luna iulie. CEC, Banca Românească și Banca "Ion Țiriac" vor acorda credite dintr-un fond PHARE de 5,75 milioane ECU, pentru o perioadă de 6 ani. Beneficiarul va trebui să acopere 5 la sută din valoarea împrumutului din fonduri proprii și să aibă angajați 250 de persoane. Valoarea unui credit nu poate depăși 500.000 ECU.

PROIECTE AVEM, NE TREBUIE BANI

Participând la prima ediție a târgului internațional destinat investițiilor străine în zonele economice potențial atractive-EMA-"Emerging Markets International FAIR" de la Geneva, România a prezentat un portofoliu de planuri investiționale de anvergură. Proiectele românești vizează investiții în energetică-CONEL SA și Hidroelectrică SA în valoare de 1,5 miliarde dolari, petrolier-SNP PETROM SA de 116 milioane dolari, construcții de mașini-173 milioane dolari, agro-alimentar- 39 milioane dolari, textile-9 milioane dolari, materiale de construcții-8 milioane de dolari.

Finalitatea acestei participări românești va avea loc în momentul în care numeroșii investitori, bancheri și oameni de afaceri prezenți la manifestarea internațională se vor lăsa seduși de mediul de afaceri din România. Până una-alta acesta este o sperietoare în calea investitorilor străini care se pliază continuu în calea junglei birocratice și a alunecășului legislativ.

Nu cu mult timp în urmă apreciam, într-un articol, "bășoșenia" Guvernului în fața spectrului sumbru al grevei generale. Premierul Vasile s-a dovedit atunci ferm în a nu ceda presiunilor sindicale, amintind, dacă mai era cazul, că sacul e gol. Deci, ioc bani, ioc facilități și salarii. Nu a apus bine bolboroseala generală a sindicatelor când incisivitatea acțiunilor sindicale locale de la Brașov l-au readus pe același Guvern în ipostaza nemăgulitoare "cu botul pe labe".

"Buturuga" brașoveană a făcut lucrarea pe care n-a reușit-o marea "clasă" sindicală. Guvernul a cedat și, sub asaltul muncitorilor nemulțumiți de la Tractorul, Roman, Rulmentul și IAR, acordă bani și amânări la plata datoriei unor operatori economici sleiți în scul puturos al administrării FPS. De ani buni de zile nu se găsesc bani pentru stimularea

Un precedent periculos

eficiență a sectorului privat românesc, și iată că spargerea unor geamuri ale Prefecturii Brașov de către salariați sperați ai unor firme de stat aduce 50 de miliarde de lei credit pentru Tractorul Brașov, una din cele mai mari găuri negre ale economiei naționale. Declarațiile oficiale cum că "există perspective", că "redresarea e posibilă" nu sunt decât scuze-avantaj pentru fața alungită a autorităților în fața rezultatelor proabilor politici economice. Creditul de 50 de miliarde de lei acordat de Guvern prin ordonanță de urgență afectează direct bugetul național, și așa insuficient, prin renunțarea la o parte din banii pe care FPS îi datorează bugetului. Și nu e vorba de

banii pe care FPS îi folosește pentru plata salariilor babane și a indemnizațiilor stridente, ci de fonduri obținute în 1999 ca urmare a procesului de privatizare. Acești bani vor constitui garanția Fondului, depuși într-un depozit bancar la banca creditoare ce va fi aleasă, culmea ironiei, prin licitație. Ce bănci se vor înghesui să crediteze o întreprindere cu problemele "Tractorului" rămâne de văzut.

Cert este că vocația Guvernului de cumpărător păgubos de pace socială defavorizează mult încercatul sector privat românesc. Peisajul ar fi hilar dacă nu ar fi tragic. În timp ce firmele private, împovărate la sânge de povara fiscală plătesc și susțin singure bugetul,

concurrentele lor de la stat, cu datorii de mii de miliarde către societatea românească, "mulg" același buget de câte ori sunt pe cale să "dea în primire". Situația intră sub logica unui veritabil zbor autohton deapra unui cuib de cucu. Vorbim de o discriminare pozitivă a firmelor de stat în detrimentul celor private, discriminare care nu se poate termina cu bine. Din tot mai puținul existent, banii ce ar trebui să dea un elan investițional firmelor private, se risipesc și pe mai departe în structuri economice fără perspectivă numai pentru că Guvernul României nu știe cum să facă restructurare. Dacă pe mai departe autoritățile se vor încăpățâna să semene antireformă, nu trebuie să ne mirăm dacă recolta de cules va purta numele revoltei și haosului general.

Privatizarea ia viteză

În primele patru luni din acest an FPS a privatizat mai multe societăți decât în tot anul trecut. Astfel, între 1 ianuarie și 30 aprilie 1999, FPS a vândut pachete de acțiuni la 997 societăți comerciale. Funcție de "rețeta" folosită la privatizare, firmele respective se împart astfel: 746-licitație, 187-negociere, 14-BVB, 30-Rasdaq. În procesul de privatizare și-au făcut simțită prezența investitori străini doar în 44 de firme. Cei mai importanți sunt Societate Generale la BRD, General Electric la Banc Post, Ferometal Italia la Turnătorie de Fontă Buzău și Black Creek Drilling Inc. USA la Romfor Scăieni.

CNH Petroșani mai "picură" niște bani la buget

De la începutul anului și până acum CNH Petroșani a plătit la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale 75 de miliarde de lei. O ultima tranșă de 35 de miliarde a fost plătită chiar la începutul acestei luni. Surse din cadrul Ministerului Industriei și Comerțului au declarat că CNH și-a consolidat lichiditatea ca urmare a achitării contractelor de livrare de cărbune de către CONEL și din subvenții. Precizăm că la această oră datoria totală a Companiei Naționale a Huilei Petroșani se ridică la 5200 de miliarde de lei.

Pagină realizată de Adrian SĂLĂGEAN

Știri la taxele vamale

La finele lunii trecute Guvernul a aprobat lista bunurilor care pot fi importate fără plata taxelor vamale. Printre rețetele nominalizate se numără cazanele cu tuburi de fum, mașinile și aparatele de împachetat mărfuri, mașini pentru muls, incubatoare și clocoitoare pentru avicultură, mașini și aparate pentru fabricarea zahărului, berii, cârnii, fructelor sau legumelor, roboți industriali, rinichi artificiali ș.a. De această scutire beneficiază doar operatorii economici care investesc minimum 50 de milioane de dolari.

Pentru examene...

Foarte mulți elevi – și nu doar ei – se plâng de teama în fața examenului. Și nu atât cunoașterea – sau necunoașterea – materiei îi îngrijorează cât teama – inexplicabilă pentru ei – în fața examenului în sine. Teamă că ar putea greși, că ar putea uita sau că nu-și vor mai aminti nimic din ce au învățat cu atâta trudă. Și pentru cei care intenționează să urmeze cursurile unei facultăți, examenul de bacalaureat este nu doar unul major pentru intrarea în viața universitară, dar și un început, multe alte examene urmându-i. Gândul că teama îi va putea urmări la toate examenele care vin paralizând pe orice tânăr și desigur amplifică anxietatea în fața examenului din prezent.

Iuventus

Toți cei care am dat examene știm că până și în fața unui examen ușor există emoții – măcar emoția de a nu te face cumva de răs greșind din neatenție. Emoția ușoară este normală, însă teama paralizantă trebuie combătută din timp. Sigur cel mai bun mijloc este să se învețe temeinic materia pentru examen, fără aceasta teama nu poate fi alungată și atunci este chiar îndreptățită. Sunt concurenți ce își domină teama cu o cafea și o țigară sau chiar o țarie. Practici dintre cele mai nocive. Atât alcoolul cât și cafeaua nefăcând până la urmă decât să crească anxietatea, iar o țigară calmează emoția doar atât timp cât este făcut comportamentul imediat după stingerea țigării teama domină ființa ca un val mai puternic decât prezentul.

– „Și atunci?”... vă veți întreba...

Vă sugerez un mic exercițiu pe care să-l repetați cel puțin seară de seară în săptămânile dinaintea examenelor, în perioada de pregătire, dar exercițiul se poate face chiar și la fața locului, înaintea examenului:

Așezați-vă comod, cât mai comod posibil. Închideți ochii și relaxați-vă corpul. Respirați adânc și liniștit apoi repetați în gând:

– „Sunt calm și relaxat. Pot controla situația. Voi încerca să-mi amintesc tot ce am învățat. Voi lucra cu atenție. Chiar dacă sunt puțin stresat încerc să nu intru în panică. Pot să-mi reduc teama. Nimeni nu-mi cere imposibilul. Sunt calm și liniștit.”

Acest mic și atât de simplu exercițiu se poate face chiar de mai multe ori pe zi. Cu cât persoana se obișnuiește cu el și capătă mai multă încredere în ceea ce își autosugestionează, cu atât efectele vor fi mai evidente și mai benefice.

Cei cărora nici acest mic truc nu le este de folos, le recomand să caute un psiholog care îi va învăța tehnici speciale de relaxare și îi va ajuta să scape de anxietate înainte de examen.

Și pe lângă toate acestea eu vă doresc: multă BAFTĂ!
Ina DELEANU

LUMEA INTERNETULUI

Bancurile și glumele - o știm cu toții - au fost dintotdeauna cele care ne-au înveselit atât la necazuri cât și la bucurii. Tradiționala poftă de răs a românului, hazul de necaz atât de specific nouă au condus la apariția și răspândirea a mii și mii de bancuri. În "Epoca de Aur" bancurile politice erau una dintre puținele căi de refulare, de manifestare a urii față de "Tovarăș" și față de sistemul în care trăiam, motiv pentru

care ele au devenit extrem de răspândite și de gustate de către oricine. Pe lângă cele politice, bancurile cu milițieni erau probabil pe locul doi ca răspândire, făcându-se extrem de mare haz pe seama acestora. După 1989 situația s-a schimbat foarte mult; treceau săptămâni întregi fără ca cineva să îți spună un banc. Parcă secase izvorul de inspirație odată cu dispariția sistemului de presiune. Mulți s-au grăbit atunci să cânte prohodul bancului românesc dar, așa cum o dovedește realitatea cotidiană, s-au înșelat

amarnic. Chiar dacă nu mai are forța și vitalitatea de odinioară, bancul românesc continuă să existe, răspândindu-se la fel de repede ca și în vremurile de altădată. Dacă acum nu se mai fac bancuri despre Ceaușescu, se fac în schimb bancuri despre specialiștii lui Constantinescu, satira politică

Bancurile s-au mutat în rețea

găsindu-și astfel ușor subiecte. Situația economică tot mai precară, nesiguranța zilei de mâine sunt tot atâtea motive pentru apariția de bancuri, oamenii făcând în acest fel haz de ceea ce li se întâmplă.

Bancurile, ca mai toate segmentele care caracterizează societatea românească actuală, au evoluat nu doar în formă și conținut ci și în modalitățile de răspândire. În acest sens Internetul nu putea face excepție. Au apărut site-uri dedicate doar acestui fel de activitate, bancurile fiind preluate și redactate apoi celor

care navighează în rețea. Probabil că cel mai simplu mod de a ajunge la un site dedicat bancurilor este să apelezi unul dintre motoarele de căutare românești, noi încercând cu mai noul Click. La adresa www.click.ro un nou motor de căutare pentru Internetul românesc vă facilitează și accesul la o adevărată enciclopedie a bancurilor românești. Chiar de pe pagina principală există trimiteri spre mai multe site-uri dedicate subiectului respectiv. Am intrat la întâmplare într-unul dintre acestea și am constatat o mare varietate a bancurilor precum și posibilitatea prezentării lor atât în limba română cât și în engleză. Bancurile sunt frumos ordonate pe categorii, cum ar fi bancuri cu Bulă, cu ardeleni, politice, cu Alinuța, sexuale, cu unguri, cu polițiști, cu animale etc. Ba chiar ai posibilitatea de a scrie tu, cel care navighezi, bancurile cele mai tari pe care le știi, ele fiind preluate în arhiva site-ului.

Stăm deci liniștiți, convinși fiind că inspirația românilor în materie de bancuri nu a dispărut, ba dimpotrivă este în plin avânt.

Andrei NISTOR

Prezență feminină în arbitraj

Feminine și frumoase dar dorind să fie egale ale bărbaților.

femeile au pătruns în toate sferile de activitate, având reprezentante chiar și în domeniile destinate altă dată exclusiv sexului tare.

Tânăra Claudia Târșă, din Hunedoara, a moștenit pasiunea tatălui ei Dorel Târșă, fost jucător, arbitru și actualmente observator în cadrul Asociației Județene de Fotbal, devenind în urmă cu doi ani arbitru de fotbal. Dumnică Claudia a fost arbitru asistent la partida de juniori desfășurată la Călan între Victoria din localitate și Parângul Lonea. Prestația ei a fost unanim apreciată de microbiști, atât datorită aplicării exacte a regulamentului cât și datorită frumuseții. (C.M.)

Tinerii și infracțiunea

Accident grav

În seara zilei de 2 iunie a.c. în comuna Ilișia a avut loc un grav accident de circulație. Marcelina Bălan de 23 de ani din Greci, județul Tulcea, fără ocupație, s-a angajat în traversarea DN7, fără să se asigure, fiind surprinsă și accidentată grav de automobilul cu nr. HD 03-SAT condus de Victoria Luch din comuna Gurasada.

La furat de cablu

Lucrătorii Biroului de Poliție Platformă din cadrul Siderurgica SA Hunedoara cercetează în stare de libertate grupul de infractori compus din: Rupa Florin-Nelu de 24 de ani, pensionat de boală, Doda Ioan Marcel, de 31 de ani, Bandolea Gheorghe, de 32 de ani și Bandolea Florin de 35 de ani, toți fără ocupație, domiciliu în Hunedoara. În noaptea de 23/24 mai a.c. au tăiat 33 de metri liniari de cablu electric cu miez de cupru de la instalația de alimentare a Furnalului nr. 4 din cadrul SC Siderurgica SA Hunedoara, provocând un prejudiciu de 3,4 mil. lei.

Sub influența băuturilor alcoolice

Cu ocazia activităților desfășurate în teren de către lucrătorii Poliției Rutiere a fost depistat Poenar Petru Sandrino de 28 de ani din Deva, fără ocupație, care conducea autoturismul cu nr. 2-HD-3761 pe bd-ul Decebal din Deva, în timp ce se afla sub influența băuturilor alcoolice. El a fost sancționat cu o amendă în valoare de 600.000 de lei și i s-a reținut permisul de conducere în vederea suspendării.

Figură "marcantă" în lumea cerșetorilor

zece ani și provine dintr-o familie săracă, de oameni simpli, dintr-un cartier marginal al municipiului Hunedoara. Acasă, în apartamentul mic cu pereți de beton și plin de igrasie, are opt frați (5 băieți și 3 fete), o mamă și un tată care nu lucrează. Singur se confruntă cu greutățile cotidiene cerșind pâinea cea de toate zilele pentru întreținerea familiei sale.

Simțământul de a nu fi util societății câteodată îl doboară. Mi-a rămas puternic imprimată în memorie dorința lui de a ajunge conducător auto, să conducă măcar un camion. Cine știe? Poate micul cerșetor de azi mâine își împlinește visul pentru că Donose Constantin Gabriel este o figură "marcantă" în lumea lui.

Virgil BUTAȘ

Echipa de fotbal a Școlii Generale Nr. 2 Deva - campioană municipală la clasele I-IV
Foto: Sorin CERCEA

MUSIC BOX

În 1972 Debbie Harry a fost o perioadă Bunny Girl într-un local Playboy. Apoi a fost chelneriță la Max's Kansas City, un night-club din New York. În timpul liber ea cânta în grupul The Stiletos - un trio feminin cu o muzică orientată spre stilul grupurilor feminine din anii '60. Cu The Stiletos, Harry concertează în cluburi obscure, cântând în fața unor bețivi indiferenți, pentru bani puțini. Într-o seară, după un spectacol, Debbie îl cunoaște pe Chris Stein. Între ei se țese o idilă și decid să cânte împreună.

Chris Stein (născut la 5.01.1950 la Brooklyn) era student la Academia de Arte, în timpul liber fiind chitarist în diferite grupuri hippie. El o remarcă pe Harry, și impresionat de vocea și fizicul ei,

dorește să formeze o trupă alături de ea. La început își spun Angel And The Snake. În formație intră Fred Smith (bass) și Billy O'Connor (bat.), grupul începând să cânte în cluburi mici. Repertoriul lor era bazat pe prelucrări ale pieselor lui Tina Turner și The Rolling Stones. Cu fiecare show se perfecționau, fiind în căutarea unui stil propriu.

În august 1974 decid să-și schimbe numele în Blondie (după culoarea părului lui Harry), stabilind că vor face o muzică dansabilă, împotriva curentului rock bazat pe solouri frenetice de chitară. Obțin un contract la clubul CBGB, însă această perioadă a fost foarte grea. Trebuiau să cânte în fiecare

seară pentru bani puțini. Patronii localului erau interesați de o trupă care să facă zgomot, pentru ei nu conta ce muzică se cânta, lucru care i-a dezgustat pe cei de la Blondie. Au cântat apoi la petreceri, însă și acest angajament nu a fost convenabil deoarece trebuiau să-și schimbe repertoriul permanent în funcție de dorința invi-

taților. Într-o seară norocul le surâde când la o petrecere cineva le cere să cânte piesele Hotel California și Freebird în schimbul unei sume mari de bani. Cu acești bani ei reușesc să schimbe instrumentele și să înregistreze o casetă demo.

În mai 1975 în grup intră bateristul Clement Burke (născut la 24.11.1955 la New York). Bassistul Smith pleacă

BLONDIE (II)

în grupul Television în luna august 1975, locul său fiind luat de Gary Valentine. În octombrie 1975 componența grupului se stabilizează prin venirea keyboardistului James Destri (născut la 13.04.1954). Grupul Blondie semnează un contract cu casa de discuri independentă Private Stock Records și în decembrie 1976 apare albumul lor de debut intitulat "Blondie". Discul a fost apreciat de scena underground, primul single "X Offender" fiind intens difuzat pe posturile independente de radio. "Blondie" realizat cu producătorul Richard Gottehrer deși are un sound pop comercial este inspirat de noua scenă punk rock din New York. Textele pieselor au o mare audiență în rândul bărbaților. Solista Debbie Harry este foarte sexi fără a fi însă obscenă. (va urma)
Horia SEBEȘAN

Un gând și o poantă la CLUB T

La ofițerul stării civile
Socrul: (cânte ginere)
– Ei, acum să sperăm că n-ai să mai faci vreo prostie!
Ginerele: – Nu, asta-i cea din urmă!

Cu un merit mare și cu o modestie și mai mare poți rămâne mult timp ignorat.
La Bruyere

Un pasionat de cercetarea de istorie agrară

Societatea de Istorie și Retrologie Agrară a României (SIRAR) a anunțat că a încetat din viață dr.ing. Eugen Constantin Mewes, președintele activ al societății, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole.

Născut la 17 mai 1927, E. Mewes a urmat studii superioare agronomice, după care a lucrat în producția agricolă, iar apoi în editarea revistelor și altor publicații agricole. A ocupat și munci de răspundere în Ministerul Agriculturii. Pasionat de cercetarea de istorie agrară, a elaborat numeroase studii și cercetări în acest domeniu.

În anul 1969, la Cluj, s-a aflat printre inițiatorii înființării SIRAR, iar de atunci a fost în permanență președintele acestei societăți științifice. Străduinței lui neobosite i se datorează, în mare parte,

cele 17 Simpozioane Naționale desfășurate, între acestea înscriindu-se și cel organizat la Deva în anul 1992. Publicațiile Societății de Istorie și Retrologie Agrară a României - între care cele 4 volume ale periodicului "Terra nostra" - își datorează apariția meticulozității, perseverenței și nesfârșitei sale capacități de a se dăruși pentru cauza științei agrare și de istorie agrară, domeniu important al vieții societății românești.

Prin trecerea la cele veșnice a dr.ing. Eugen Constantin Mewes mediul intelectual românesc, cercetarea agrară și Societatea noastră pierd un reprezentant de valoare și un organizator de prim rang.

Dr. Gheorghe FIRZAK,
președintele filialei Hunedoara a SIRAR

O boală gravă și combaterea ei

Cancerul bacterian al cireșului

Cancerul bacterian al cireșului este una din cele mai grave boli ale cireșului. Este produsă de bacteria *Pseudomonas morsprunorum*.

Această boală gravă a fost semnalată în județ în ultimii 6-7 ani.

Sunt atacate total sau parțial toate organele aeriene ale cireșului, la un atac puternic cireșul se usucă în 2-3 ani.

Pe ramuri, pe care atacul este cel mai periculos, simptomele se manifestă la început pe cele tinere, cu scoarța subțire, sub formă de leziuni canceroase, care au aspectul unor depresiuni puțin adânci, cu marginile ridicate. Pe ramurile cu scoarța groasă simptomele apar sub formă de scurgeri de gome (clei). Secționând o ramură în dreptul leziunii, apare o zonă brunificată, care separă net porțiunea atacată de cea sănătoasă.

În cazul unui atac timpuriu, la început de iarnă, mugurii nu se mai desfac sau dacă se desfac, se veștejesc sau dau frunze mici, galbene care pier repede.

Al doilea simptom pe ramuri îl constituie necrozele dispuse sub mugurii porniți în vegetație primăvara. Aceștia se desfac târziu și se usucă puțin după pornirea în vegetație. În cazuri mai grave, aceste necroze se extind sub formă de cancere la lăstarii învecinați, provocând uscarea întregii vegetații.

În afară de cancerele de pe ramuri, atacul se manifestă pe frunze și fructe.

Pe frunze simptomele apar primăvara târziu, la începutul verii, manifestându-se sub forma unor pete aureolate, care apoi se usucă și se transformă în pete brun-roșcate, mai mult sau mai puțin circulare, înconjurate de un halou verde-gălbui. Țesutul din dreptul acestor pete se poate desprinde, limbul frunzei devenind perforat sau poate să rămână pe frunze. Petele sunt izolate la început, apoi confluează,

ducând la uscarea unor porțiuni sau a frunzei în întregime.

Pe fructe boala se manifestă la început sub forma unor pete de decolorare, care se transformă în pustule ulcerose sau sub formă de depresiuni în suprafața netedă a fructului.

Agentul patogen atacă pe lângă cireș și alte specii de sămburoase ca: vișinul, prunul, piersicul, caisul.

Infecția se face, în primăvară, pe frunze și fructe prin stomate, iar la începutul iernii pe ramuri prin lenticile, cicatricele frunzelor căzute sau leziunile de pe ramuri.

Răspândirea bacteriei se face prin apa de ploaie, iar transmiterea bolii de la un an la altul se realizează prin bacteriile care iernează în cancerele de pe ramuri.

Evoluția atacului este favorizată de precipitațiile din primăvară și toamnă.

Măsurile de combatere a acestei bacterii sunt în general preventive. Se vor tăia ramurile puternic atacate (cu cancere și gome) și se va evita rănirea ramurilor în perioada toamnă-iarnă când infecțiile se produc prin leziuni.

Se recomandă tratamente cu zeamă bordeleză 1-1,5% toamna, după căderea frunzelor. Tratamentul se repetă primăvara înainte de înflorit și imediat după scuturarea petalelor cu zeamă bordeleză 0,5%. Zeama bordeleză poate fi înlocuită cu Champion 0,17% toamna după căderea frunzelor și 0,04% primăvara înainte de înflorit și imediat după scuturarea petalelor.

După scuturarea petalelor se poate utiliza Kasumin 0,15% (antibiotic bactericid) efectuându-se 2 tratamente la interval de 8-10 zile.

Biolog Iuliana MARIAN,
inspector șef al Inspectoratului județean pentru protecția plantelor Deva

FEDERALCOOP

Cu sediul în Deva, str. 1 Decembrie, nr.14

Organizează licitație publică în data de 22 iunie 1999 pentru vânzare de mijloace fixe: spații comerciale Dobra, Cabana Poenița Orăștie, Terasă loc. Geoagiu și altele.

Informații la telefoane: 214531 și 211221.

SC VINALCOOL SA DEVA

Consiliul de Administrație al SC VINALCOOL SA DEVA convoacă Adunarea Generală a Acționarilor pentru data de 23.06.1999, ora 17, la sediul societății din Deva, str. Andrei Șaguna, nr.1

În cazul în care nu vor fi prezenți cel puțin 2/3 din numărul acționarilor, adunarea generală se va amâna pentru data de 24.06.1999, la aceeași oră și în același loc.

Consiliul Local Hunedoara

Prin Administrația Piețelor din municipiul Hunedoara, anunță pentru data de 25.06.1999, ora 10, licitație pentru închirierea a 12 mese pentru comercializare produse de ocazie la Piața Dunărea, rămase neocupate la licitația din 04.06.1999.

Licitarea va avea loc la sediul Consiliului Local al municipiului Hunedoara, str. Libertății, nr.17.

Înscrierile se fac la Administrația Piețelor din municipiul Hunedoara - Piața Obor, începând cu 22.06.1999, ora 10.

Informații suplimentare și documentele pentru licitație se obțin la sediul Administrației Piețelor din municipiul Hunedoara - Piața Obor, telefon 712779, zilnic, între orele 9-13.

În caz de neajudecare licitația se va relua în data de 02.07.1999, ora 10, în condițiile prevăzute de documentația de licitație.

Firmă de distribuție angajează agenți de vânzări cu experiență și mașină proprie, telefon 234283.

Miercuri 9 iunie

TVR 1

9.00 TVR Cluj-Napoca
10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara
12.05 Căsuța din prerie (s/r)
13.00 Altare de jertfă: mănăstirile din Nordul Moldovei (do)
14.10 Santa Barbara (s/r)
15.00 Repere vitale
16.30 Nașterea unei Națiuni (do, ep. 2)
17.30 Familia Simpson (s. da)
18.10 Sunset Beach (s, ep. 466)
19.00 Jumătatea ta (cs)
20.00 Jurnal. Meteo. Sport. Ediție specială
20.50 Fotbal Preliminarile CE 2000: România-Azerbaidjan (d)
22.50 Jurnalul de noapte. Sport

TVR 2

9.00 Ferestre spre lume
10.30 Ecclesiast '99 (r)
11.00 Mapamond (r)
11.30 Teleenciclopedia (R)
12.20 Sănătate, că-i mai bună

decât toate! (r)
12.50 Microrecital: Timpuri Noi și Direcția 5
13.15 Rebelul (s)
14.00 Emisiune în limba maghiară
15.10 Limbi străine. Germană
15.35 Sailor Moon (d.a)
16.00 Grecia (s)
16.45 Santa Barbara (s)
17.30 Florile Raiului
20.10 Căsuța din prerie (s, ep. 43)
22.00 Dragoste și dușmănie (dramă SUA '79)

ANTENA 1

10.00 Știri
10.20 Cafea cu parfum de femeie (s)
12.00 A treia planetă de la Soare (s)
12.30 Sparks (s)
13.00 Știrile amiezii
13.15 Esmeralda (s, ep. 52)
14.00 Foișorul de foc (talkshow)
15.00 Ape liniștite (s, ep. 56)
16.10 Luz Maria (s, ep. 27)
17.00 Știri
17.25 Leonela (s)
19.00 Observator
20.30 L.A. Doctors (s, ep. 9)
21.20 Cronici paranormale (s, ep. 54)
22.15 Observator

PRO TV

7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău!
10.00 Tânăr și neliniștit (s/r)
10.45 Aventura (s, ep. 15)
11.30 Walker, polițist texan (s/r)
12.30 Dragul de Raymond (s)
13.00 Știrile PRO TV
13.05 Asediul de la Ruby Ridge (f/r)
14.30 Oglinda timpului (s)
15.00 Familia Bundy (s)
15.30 Ștrengărița (s)
16.15 Tânăr și neliniștit (s)
17.00 Știrile PRO TV
17.30 Aripile pasiunii (s, ep. 8)
18.30 Inimă de țigancă (s, ep. 4)
19.30 Știrile PRO TV
20.30 Regina Sudului (dramă SUA 1992, p. III)
22.15 Știrile PRO TV
22.30 Prietenii tăi (s, ep. 38)

ACASĂ

7.00-12.45 Filme și seriale (reluări)
13.30 Maria (s)
14.15 Șaua de argint (r)
16.00 Guadalupe (s)
17.00

Celeste se întoarce (s)
18.00 Dragoste și putere (s)
18.45 Căsuța poveștilor
19.30 Viața noastră (s)
20.15 Înger sălbatic (s)
21.15 Minciuna (s, ep. 69)
22.00 Milady (r)
23.00 O vară la Harrad (dramă SUA 1974)

PRIMA TV

7.00 Ultima ediție (r)
9.00 Capsula de oxigen
13.00 Nimeni nu e perfect (s)
14.00 Jerry Springer Show
15.00 Pretutindeni cu tine (s)
16.00 Celebri și bogați (s)
17.00 Maria Mercedes (s)
18.00 Știri
19.00 Camera ascunsă (div.)
19.30 Viper (s, ep. 45)
20.20 Comisarul Rex (s, ep. 28)
21.15 CI5: Profesioniștii (s, ep. 3)
22.10 Real TV
22.20 Știri

HBO

10.00 O nouă zi (dramă SUA 1992)
11.45 Goana după sex (co. SUA 1997)

13.15 Cei trei Ninja (f.a. SUA 1994)
15.00 Pe urmele criminalului (thriller SUA 1995)
16.30 Poveste de dragoste (dramă romantică SUA 1994)
18.15 Totul despre sex (s)
18.45 Ostacii ostili (co. SUA 1994)
20.30 Philadelphia (dramă SUA 1993)
22.45 Stargate (s)
23.30 Răsărit de soare (thriller SUA 1993)

PRO TV - DEVA

06.15-07.00 Program comercial PRO TV Deva
07.00-10.00 "Bună dimineața, PRO TV e al tău!" (coproducție cu stațiile locale)
10.00-10.45 Program comercial PRO TV Deva
17.00-17.30 Știrile PRO TV (coproducție)
22.15-22.30 Știri locale

Redacția nu-și asumă modificările ulterioare intervenite în programele posturilor TV.

SC FAVOR
- VIDRA SA
ORĂȘTIE

•Vă oferă spre închiriere complexul de porci;

•Vinde porci vii - 200 capete.

Relații suplimentare la telefon 054-247147.

MICA PUBLICITATE

VANZARI CUMPARARI

• Vând apartament 4 camere, zona Progresului. Tel. 216483, 092 712716. (9050)

• Societate comercială vinde spațiu comercial amenajat, apt multiple destinații - comerț, sediu, en gros. Tel. 223834, orele 9-16, 230124, orele 19-22. (2324)

• Vând apartament 2 camere (balcon 7x2 m), Dacia, Deva, preț 55.000.000. Tel. 224994. (2333)

• Vând urgent casă cu grădină în localitatea Renghet, cu telefon, apă curentă. Preț deosebit de avantajos. Telefon 261163. (2937)

• Vând casă Vețel, nr. 147. Tel. 665105. (2335)

• Vând 2 apartamente. Tel. 214372. (2345)

• Vând apartament central, două camere, zona Gării. Tel. 666572, după ora 20. (2876)

• Vând apartament 2 camere, parter (Micro 4), Hunedoara cu proiect magazin. Vând baracă metalică căptușită pentru comerț 2,5/3,5 m. Tel. 215189. (2875)

• Vând spațiu comercial, 100 mp, în Hunedoara, zonă centrală, pe bulevardul Dacia nr. 6 bis. Relații la tel. 094/579061 (OP)

• Vând casă, bicicletă nemțească 5 viteze, piese Ford Sierra, tel. 242330 (3720)

• Vând cabană lemn, transportabilă, canapea plus 2 fotolii, birou cu scaun ergonomic, teren construcție Cinciș, teren cu proiect construcție Geoagiu, cuptor patiserie pe gaz, spălătoare inox A.P. Informații tel. 221113 sau în intersecția Sîntuhalm, Restaurant Lowe. (2936)

• Vând ARO 320 camionetă, Ford Taunus 2000, Opel Senator (puțin avariat față dreapta). Tel. 092876276. (2337)

• Vând Dacia 1310, fabricație 1996, Orăștie, preț negociabil, tel. 054/240538 (3718)

• Vând Dacia 1300 sau schimb cu Dacia Break, tel. 092/701327, Romos. (3719)

• Vând combină păioasă, 15 milioane lei, Orăștioara de Sus, nr. 151, Nistor Vasile. (3721)

• Vând calculatoare second-hand și imprimante laser. Tel. 226644, 092 356277. (2541)

• Cumpăr celulare GSM defecte. Repar și decodez rapid și ieftin. Tel. 094 859958. (2310)

• Vând mobilier pentru magazin și o bibliotecă și un birou. Tel. 621301. (2879)

• Vând urgent orgă Roland, nouă, 5 octave. Informații Gurasada, tel. 145, (2872)

• Vând compresor, 100 l, dotat cu motor 1,8 kW/220 V. Informații Simeria, str. 1 Decembrie, nr. 21 (vulcanizare). (2915)

• Vând și montez parbrize, Deva, Dragoș Vodă, nr. 12 A. Tel. 233246 (2917)

• Vând orice telecomandă pentru televizor (150 000 lei), video, satelit, 092/368868 (OP)

• Vând vitrină frigorifică, expunere marfă, cu congelator L120, produs Germania, preț 800 DM. Tel. 242234 (3722)

• Cumpăr certificat VW Passat Break, anii 1982-1988 și certificat VW Buz, 8+1 locuri. Tel. 723080 (3007)

INCHIRIERI

• Ofer spre închiriere spațiu depozitare central ("Milițianul grăbit"). Tel. 223468. (2873)

• Ofer spre închiriere spațiu comercial, ultracentral, în Deva. Tel. 094 616663. (2340)

• Caut de închiriat garsonieră sau apartament două camere, mobilat, pe perioadă de un an, exclus Micro 15. Tel. 092 425417. (2348)

OFERTE DE SERVICII

• Transport 1 t Renault Trafic. Tel. 216483, 092 712716. (9050)

• Economistă efectuează evidență contabilă pe calculator. Tel. 227986. (2341)

• Executăm lucrări construcții, tencuieli interioare, exterioare, acoperișuri orice tip. Tel. 221870. (2824)

• SOCIETATE ITALIANA (CONSTRUCTII) angajează reprezentant zonal, jumătate normă, numai cu garanții imobiliare. Așteptăm C.V. pe fax 069/232042 (OP)

• Societate internațională de import oferă imediat locuri de muncă cu câștiguri între 700.000 - 1.000.000 lei pe săptămână. Atenție! Angajăm persoane fără experiență (studenți, șomeri) într-un program de lucru deosebit. Tel. 621446, 094/280444 (2928)

• Angajăm personal cu studii medii pentru bar și restaurant. Condiții avantajoase. Informații la sediul firmei, str. Sîntuhalm nr. 1 sau tel. 221113 (2936)

PIERDERI

• Pierdut telefon mobil, în ziua de 2 iunie 1999, vizavi de unitatea militară. Găsitorelui recompensă bună. Tel. 620968. (2332)

† DECESE

• Familia, profund îndurerată, anunță stingerea din viață a celei care a fost o bună soție, bunică, fiică, soră, mătușă și cumnată

MARIETA LUDOVIC

Înmormântarea va avea loc astăzi, 9 iunie 1999, în Cimitirul Ortodox din Sălașu de Sus. Bunul Dumnezeu să-i dea odihnă veșnică. (2346)

Mai pe hârtie, mai pe masă, copiii grupei mari ai Grădiniței din Dobra pictează sub îndrumarea educatoarei Camelia Magheri.

Foto: Traian MANU

Adaptarea la căldură (I)

Datorită ciclicității anotimpurilor, mecanismele de adaptare termică la om sunt în opoziție și, în general, se anulează reciproc. Adaptarea la căldură se realizează prin expunerea timp de 12-14 zile calde consecutive (după unii autori chiar o lună) și, în aceste condiții, se pierd reflexele de termoreglare și adaptare la frig. Invers, la începutul sezonului rece, oamenilor le trebuie 12-14 zile (minimum) consecutive cu temperaturi joase pentru a face "virajul neurovegetativ" al recondiționării reacției de apărare/adaptare la frig. În această situație se pierde adaptarea la căldură, deoarece reacția de pierdere a excesului de căldură (termoliza) se declanșează numai dacă receptorii din piele sesizează o temperatură a acesteia de la 38°C - 43°C, iar receptorii centrali interni depășirea pragului critic de 37,3°C.

Climatul artificial de confort termic, tipic civilizației urbane actuale, contribuie serios la scoaterea din funcțiune a mecanismelor naturale de

adaptare termică ale omului. Odată prin faptul că temperatura relativ constantă, nici răcoroasă, nici călduroasă din locuințe, mijloace de transport, hale de lucru, birouri, școli, spitale etc., nu activează și nu solicită aceste mecanisme. De exemplu, reacția de apărare la frig se produce numai sub pragul critic de 30°C, temperatura pielii, corespunzătoare unei temperaturi a microclimatului mai mică de 18°C și omul sumar îmbrăcat. Abia atunci se declanșează reacția de producere a căldurii prin accelerarea metabolismului, accentuarea tonusului muscular, declanșarea frisonului (tremuraturii) și erecția firului de păr, vasoconstricția periferică și sincronizarea acestora pentru a diminua răspunsurile exagerate, patologice.

Se înțelege că reacția de apărare/adaptare la supraîncălzire se poate declanșa doar la temperaturi caniculare sau mai ridicate, în condiții de efort fizic. Atunci se pune în funcțiune evaporarea prin transpirație și prin

mucoasa pulmonară - calea cea mai importantă de răcire a corpului, are loc creșterea reflexă a debitului circulator al sângelui, declanșarea vasodilatației periferice dublată de vasoconstricție la nivelul arterial pulmonar și în viscere, precum și creșterea frecvenței respirației.

Se observă că în termoreglare intervin direct două funcții vitale: funcția cardiovasculară și funcția respiratorie. Adăugăm că omul actual s-a prins, datorită confortului, în capcana a două sindroame: cel hipokinetic (sedentarism, obezitate, atrofie musculară, scăderea capacității de efort fizic) și sindromul domesticării. Acesta din urmă, prin artificialitatea temperaturilor "de seră" ale microclimatului și prin insuficiența efortului fizic și a mișcării, scade și mai mult solicitarea funcțiilor vitale sus-amintite și, astfel, afectează sănătatea și termoadaptarea.

Ioan CRIȘAN
psiholog

ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL LIBER"

"CUVÂNTUL LIBER" este ziarul cel mai apropiat de dumneavoastră, IAR ABONAMENTUL este calea cea mai avantajoasă de a intra în posesia lui.

COSTUL UNUI ABONAMENT PE LUNA IULIE 1999 ESTE DE 12.500 DE LEI, PLUS TAXELE POȘTALE.

FAȚĂ DE VÂNZAREA LIBERĂ A ZIARULUI, PRIN ABONAMENT VEȚI ECONOMISI 11.000 DE LEI PE LUNĂ!

NU UITAȚI! REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL LIBER", iar dacă nu aveți abonament, solicitați factorilor poștali să vă facă.

Agenții economici și toți cititorii au posibilitatea să opteze pentru un abonament lunar, trimestrial, semestrial sau anual.

FOARTE IMPORTANT! Abonamentele se fac la ghișeele oficiilor poștale din județ, la factorii poștali, la firma RODIPET, în numerar și prin virament.

**RĂMÂNEȚI CU NOI!
RĂMÂNEM AI DUMNEAVOASTRĂ.**

SC Crișmob SA Brad

Convoacă Adunarea Generală extraordinară a acționarilor de la SC Crișmob SA Brad în data de 25.06.1999, la sediul SC Crișmob SA Brad, str. Liceului, nr. 26, ora 10. Ordinea de zi a Adunării este următoarea:

1. Majorarea capitalului social
2. Diverse

Acționarii pot fi reprezentați prin procuri speciale conform legii.

În cazul în care nu se asigură cvorumul necesar pentru prima convocare a doua convocare va fi reprogramată pentru data de 28.06.1999, în același loc și la aceeași oră.

**IN ORICE OCAZIE,
PUBLICITATE PRIN
"CUVÂNTUL LIBER"**

NOTE + INFORMAȚII + OPINII**Neînțelegeri funciare**

Aplicarea Legii fondului funciar a întâmpinat dificultăți în aproape fiecare comună a țării, astfel că nici azi punerea în posesie nu a fost finalizată. În satele Măgura, Mărtinești și Jeledinți ale comunei Mărtinești au fost finalizate măsurătorile, lucrându-se la eliberarea titlurilor de proprietate. În schimb, în satul Dâncu Mare, din cauza neînțelegerilor existente între oameni, din cele 709 ha teren arabil nici un ar nu a trecut în proprietatea oamenilor.

În ziua documentării noastre la Primăria Mărtinești era așteptată o comisie de specialitate de la Prefectura județului care să ajute la rezolvarea situației. Însă cei de la Prefectură au anunțat telefonic că comisia și-a amânat vizita pentru altă dată. Să fie oare vorba de data viitoare sau de data stelară?!

Doar pentru nevoile proprii!

Întrucât sunt generate de costul carburanților, cost impus de cursul dolarului, prețurile lucrărilor agricole sunt mari. În schimb, pentru că sunt dictate de cerere și ofertă, prețurile produselor agricole sunt mici. În consecință, agricultura nu mai e o afacere pentru țărănul român. Marin Crișan, inginer agronom la centrul local de consultanță agricolă al comunei Mărtinești, aprecia că oamenii își lucrează pământul după posibilități — cu plugul, sapa, rar cu tractorul, și că cultivă doar pentru satisfacerea nevoilor proprii. Astfel din cele aproximativ 2300 ha teren

arabil ale comunei în '98 s-au cultivat doar circa 1000 ha, iar în acest an suprafața cultivată nu depășește 800-900 ha.

Pe cale de dispariție

Ioan Burs, viceprimarul comunei Mărtinești, aprecia că peste 60 la sută din populația comunei depășește vârsta de 55 de ani. Acest fenomen de îmbătrânire este mai accentuat în satul Măgura, sat în care există doar doi tineri. Distanța mare față de cel mai apropiat sat (Jeledinți), drumul greu accesibil (iarna ori când plouă se poate urca doar pe jos) fac din satul Măgura un loc uitat de civilizație. Și cum în ultimii ani multă lume a plecat de aici, satul e pe cale de dispariție.

Telefoane publice

Romtelecom pretinde că nu are bani să investească în extinderea rețelei telefonice în mediul rural. Astfel că la solicitările insistente ale locuitorilor comunei Mărtinești, Romtelecom a găsit o soluție de compromis montând telefoane publice în cinci din satele comunei. În satele Mărtinești, Tămășasa și Dâncu Mic s-au montat telefoane cu cartelă, iar în satele Jeledinți și Dâncu Mare s-au montat posturi telefonice în casă la două persoane, dar care pot fi utilizate pe bază de tabel de toți locuitorii satului. Urmează ca în curând un astfel de post telefonic să fie instalat și în satul Turmaș.

Ciprian MARINUȚ

“Nu închiderii minelor...”

(Urmare din pag. 1)

Comerțului solicitările, poate minimale, ale sindicatelor, ale salariaților și ale conducerilor tehnice ale unităților miniere din această zonă. Sunt solicitări care au făcut obiectul unei analize la Prefectura județului Hunedoara, dar a căror finalitate este, în momentul de față, incertă.

Ele se referă la: menținerea activității de minerit în zona Poiana Ruscăi; asigurarea, pentru perioada imediat următoare, a desfacerii producției de minereu de fier către combinatele siderurgice de la Călan, Galați; plata la timp a salariilor; în penultima lună salariile au fost plătite în tranșe, iar pe ultima lună, ele n-au fost plătite nici până în prezent; reanalizarea oportunității închiderii fluxului primar la Combinatul Siderurgic Hunedoara; de fapt, acesta este motivul pentru care activitatea minieră în zona Poiana Ruscăi este amenințată cu închiderea totală; declararea de urgență a zonei Teliuc-Ghelar-Călan și Hunedoara ca zonă defavorizată.

Sunt elemente minime în care Ministerul Industriei trebuie să facă o analiză urgentă. Altfel, va fi prea târziu, iar efectele de natură socială sunt de-a dreptul dezastroase.

De fapt, rata șomajului, aici, se situează între cote de 25 până la 32%. Nivelul disponibilizărilor de la Combinatul siderurgic Hunedoara se situează la 3000 de persoane. Nu este asigurată până în prezent nici o variantă de ocupare cât de cât, măcar în fază de proiect, a forței de muncă disponibilizată aici.

Este cazul, domnilor guvernanți, să gândiți dacă e momentul acum ca de pe harta economică a țării exploatarea minereu de fier, multiseculară, din Poiana Ruscăi să dispară. Dacă vor dispărea, vă va condamna istoria, vă va condamna poporul român!

(Urmare din pag. 1)

Valeria Petricean de la magazinul mixt din Riu de Mori. Am abordat-o pe președinta unității, dna Marița Medre, cu întrebarea:

- Cum reușiți aprovizionarea abundentă?

- Umblu mult pentru a împlini ceea ce cer cumpărătorii noștri. Când în depozitele ce le vizitez văd o marfă ce cred că trece și la Râu de Mori o iau.

- Dumneavoastră personal vă ocupați de procurarea mărfii?

- Da, că îmi place treaba asta. Știți, între satele noastre și Hațeg, cel mai apropiat oraș, este o distanță mare, dar

Dacă este marfă de calitate...

și oamenii din Riu de Mori au dreptul să-și procure ceea ce cumpără și cei de la oraș.

- Cum a fost anul 1998?

- Am vândut marfă în valoare de 2,6 miliarde lei.

- Cum merge vânzarea în 1999?

- Am atins pe cinci luni suma de 920 milioane lei.

- Ce stă la baza activității cooperative?

- În primul rând aprovizionarea. Dacă este marfă bună vin și cumpărătorii. În al doilea rând strădania

Miliarde de lei puse la ciorap

(Urmare din pag. 1)

101.580.255 mii lei numai în anul 1998.

Dacă ne referim la structura evaziunii fiscale, ea arată cam așa: impozit pe profit - 8049965 mii lei; TVA 4252177 mii lei; impozit pe salarii - 1670154 mii lei; impozit pe dividende - 1659273 mii lei; impozite și taxe locale - 1592058 mii lei etc.

În vederea combaterii evaziunii fiscale, organele de control au luat măsuri de sancționare contravențională a celor care au încălcat prevederile legale. S-au aplicat amenzi în valoare totală de 3769504 mii lei și s-au efectuat confiscări în valoare de 311936 mii lei. Majorările de întârziere calculate s-au ridicat la 61346588 mii lei.

În prima parte a acestui an, suma totală a veniturilor atrase suplimentar la buget din evaziune fiscală a fost de 69789359 mii lei. Dintre acestea: debite constante - 29533738 mii lei; amenzi - 398125 mii lei; majorări de întârziere - 39857496 mii lei.

Ca modalități mai frecvente de evaziune fiscală au fost constatate neînregistrarea tuturor veniturilor realizate cu scopul diminuării materiei impozabile, includerea pe costuri a unor cheltuieli care nu priveau patrimoniul societății sau care aveau la bază documente justificative nelegale, ori întocmirea în fals, interpretarea eronată a încadrării în perioada de scutire în defavoarea bugetului de stat etc.

Printre principalele cauze ale neîndeplinirii obligațiilor fiscale de către unii agenți economici sunt: desfășurarea de activități producătoare de venituri fără autorizație sau fără documente legale de proveniență a mărfurilor, nedeclararea veniturilor realizate de persoane fizice din comercializarea de produse prin consignații, închirieri etc., conducerea incorectă a evidențelor privind veniturile realizate și a cheltuielilor efectuate ș.a.

La Baia de Cris S-a dublat numărul bolnavilor de tuberculoză

Este cunoscut faptul că la nivel național cazurile bolnavilor de tuberculoză au atins cote alarmante.

Într-o recentă discuție purtată cu dl dr. Grațian Circo am aflat că și pe raza comunei Baia de Cris doar în ultimul an s-a constatat o dublare a numărului bolnavilor de TBC. Afecțiunile de această natură sunt și tinerii, dar cu preponderență oamenii în vârstă cu o imunitate scăzută în fața microbilor.

„Tuberculoza se instalează în organisme cu rezistență mai slabă, generată de stres și alimentație precară. De asemenea, diversele probleme sociale concurează adeseori la creșterea cazurilor de tuberculoză” era de părere interlocutorul nostru. (Cr.C.)

„Umanitatea”

Numărul 10 din „Umanitatea”, publicație a Asociației Handicapaților Neuromotori din județul Hunedoara, a apărut la începutul lui iunie. Deci era firesc ca o bună parte a spațiului să fie dedicat copiilor, de ziua lor. Un scurt editorial, „Ochii puului de om”, „Un copil la poarta unui viitor” și ilustrațiile pe aceeași temă constituie, alături de alte daruri, modul în care asociația și-a omagiat copiii de 1 lunie.

În sumarul acestui număr „rotund” figurează desigur și alte articole de interes pentru cititorii revistei: „Congresul al III-lea al A.H.N. din România”, „Între legislație și realitate”, „În Ziua europeană a persoanelor cu handicap”, „Câteva concluzii și sugestii utile” ș.a. Nu lipsesc nici versurile și cugetările. Dar impresionează mai ales motto-ul (chiar înghesuit într-un colț): „Bob cu bob, din colb / îmi construiesc averea, / Pic cu pic din lacrimi / scot durerea, / Strop cu strop din / ploaie făuresc toți norii / Pană cu pană din / neguri cresc cocorii” de A. Horvat. Fiind la a zecea apariție, îi dorim „Umanității” cât mai multe numere aniversare. (V. ROMAN)

La 30 august 1940, în urma Diktatului de la Viena, impus de Italia fascistă și Germania nazistă, României îi este răpit Ardealul de Nord, cu o suprafață de 43.992 km pătrați și o populație de 2.667.000 locuitori, în majoritate români. Acest teritoriu a fost cedat Ungariei horthyste, ambele țări fiind atrase de Germania și aventurile ei războinice. Împreună cu Basarabia și Bucovina de Nord, anexate de URSS în luna iulie a aceluiași an, la care se mai adăuga Cadrilaterul, cedat Bulgariei, România pierdea o treime din teritoriu, prin politica dementă a lui Carol al II-lea și a camarilei sale.

În scopul refacerii frontierelor naționale, Ion Antonescu, devenit conducător al statului la 4 sept. 1940, alege calea armelor. El angajează România la 22 iunie 1941 în războiul contra Uniunii Sovietice. În primele săptămâni de lupte sunt readuse la Patria-Mamă Basarabia și Bucovina de Nord. Hitler a condiționat restituirea Transilvaniei de Nord de participarea armatei române la războiul din răsărit până la Marea Caspică. Eșecurile militare din Rusia și contraofensiva armatei sovietice au ca prim rezultat pierderea din nou a celor două provincii românești. Pentru România, dezastrul ce o amenința era mult mai mare. O variantă a înaltului comandament Sovietic

Recuperarea Ardealului de Nord

prevedea — în cazul că România continua războiul alături de Germania hitleristă până la capăt — transformarea teritoriului țării noastre în teatru de război și ocuparea ei militară „sine die” de către URSS; Incorporarea în Uniunea Sovietică (în afara Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutului Hertza) a Moldovei, Bucovinei de Sud, Deltei Dunării și Insulei Șerpilor; transformarea întregului Ardeal într-o regiune autonomă; cedarea Banatului românesc Iugoslaviei. România ar fi însemnat pe harta lumii postbelice: Muntenia, Oltenia și Dobrogea (fără Cadrilater și fără Delta Dunării). La 12 aprilie 1944, Națiunile Unite (URSS, Marea Britanie și SUA) oferă României condiții de armistițiu, printre care figura sprijinul pentru realipirea celei mai mari părți a Transilvaniei de Nord.

La 23 august 1944, în Proclamația rostită la radio după arestarea guvernului Antonescu, regele Mihai I acceptă condițiile puse de Aliați, iar România întoarce armele contra Germaniei și Ungariei. Prin cooperarea armatelor române și sovietică la 25 octombrie 1944 teritoriul țării este eliberat de sub ocupația germano-horthystă.

La 11 noiembrie 1944, sub pretextul asigurării spatelui

frontului, armata sovietică instituie propria administrație în Ardealul de Nord. În sânul coaliției sovieto - anglo - americane soarta acestui teritoriu era încă neclară. În timp ce URSS era favorabilă retrocedării întregului Ardeal către România, Marea Britanie

înălți reprezentanți sovietici, a Comisiei aliate de control, a guvernului român și a Corpului diplomatic, la Cluj se desfășoară mari evenimente consacrate acestui eveniment. Dr. Petru Groza se adresează mulțimii întâi în limba română, apoi în limba maghiară, fiind

Consfințind astfel reunirea acestui teritoriu la sânul Patriei române democratice, hotărârea anunțată constituie una dintre cele mai prețioase contribuții la întărirea prieteniei și colaborării între Uniunii Sovietice și România. Ținem să exprimăm Voastre personal adâncă recunoștință a Guvernului și a poporului român împreună cu expresiunea voinței noastre neclintite de a duce până la capăt alături de glorioasele armate sovietice și aliate lupta pentru înfrângerea vrăjmașilor comuni”.

Restabilirea autorității românești în acest teritoriu cu două luni înainte de încheierea războiului și cu mult înainte de a se ști verdictul tratativilor de pace, a creat un avantaj important pentru diplomația română.

La 11 octombrie 1946, în cadrul Conferinței de pace de la Paris, majoritatea delegațiilor prezente au recunoscut suveranitatea României asupra Transilvaniei de Nord. Tratatul de pace de la Paris din 30 august 1940 nula și neavenită, frontiera dintre România și Ungaria restabilindu-se pe traseul existent la 1 ianuarie 1938.

Ioachim LAZĂR

File de istorie

insista ca o fâșie cu o lățime de 100 km din partea de nord-vest (care includea orașele Arad, Oradea, Satu Mare, Baia Mare) să fie alipită Ungariei.

Însărcinat cu formarea guvernului la începutul lunii martie 1945, dr. Petru Groza acceptă această funcție punând mesagerului sovietic A.I. Vășinski două condiții: România să nu fie înglobată în URSS (cum se vehicula în mediile politice) și să fie reinstaurată imediat administrația românească în Ardealul de Nord. La prima chestiune i se răspunde pe loc că această problemă nu a fost ridicată oficial, iar a doua zi i s-a comunicat răspunsul favorabil al lui Stalin privind Ardealul de Nord. La 8 și 9 martie are loc schimbul de scrisori Groza - Stalin, iar la 13 martie, în prezența regelui Mihai I, a unor

aplaudat deopotrivă de români și de unguri. El a dat asigurări că toți cetățenii României, indiferent de naționalitate și rasă, vor avea drepturi egale, iar guvernul român va milita pentru stabilirea unor relații prietenești cu Ungaria și cu ceilalți vecini. Cu prilejul reinstaurării administrației românești în acest teritoriu. Șeful guvernului român a adresat telegrame conducătorilor Națiunilor Unite. Iată textul telegrammei adresate mareșalului Stalin: „Hotărârea Guvernului Uniunii Sovietelor de a satisface cererea Guvernului Român de instaurare a administrației românești în Transilvania de Nord liberată prin jertfele eroice ale glorioasei Armate Roșii în colaborare cu Armata Română, a trezit în sufletul poporului român o deosebită bucurie.